

drage občanke, spoštovani občani!

Dr. Matic Tasič,
župan Občine Prevalje

Bliskovito je minilo ne samo leto, tudi deset let samostojne občine Prevalje. Pričeli smo zelo ambiciozno, saj je bila odločitev in želja občanov po samostojni občini, odločna, jasna. V naše delo je bilo vloženega veliko dela, truda, usklajevanj, dogovarjanj, vztrajali smo in – upam, uspeli. S ponosom sem župan občine Prevalje, župan v tako ustvarjalnem okolju, med ljudmi, ki znajo stopiti skupaj. Hvala, spoštovani občani, da ste mi zaupali vodenje občine, ki jo z veseljem vodim že tretji mandat. Rad pridem med vas, ti neposredni stiki so mi še kako dragoceni. Veseli me, da vidim okrog sebe zadovoljne občane, ljudi, ki cenijo in vidijo naše delo, čeprav je tudi obratno. Vsem res ni mogoče ustreči, vsaj takoj ne. **Cenjeni svetniki, v zdajšnjem in v prejšnjih mandatih, cenjeni moji sodelavci, občinska uprava, vsi člani odborov, komisij, številni občani, brez Vas, Vašega dela, prizadevnosti, resnega odnosa in srbi za rast občine, ne bi imeli takega uspeha, kot ga imamo. Praznični deseti jubilej občine zaokrožujemo uspešno, z Vašo pomočjo in sodelovanjem. Hvala Vam!** Ne bom nizal, koliko asfalta smo položili, kolikim smo izročili ključe stanovanj, kaj vse smo obnovili, koliko položili cevi, sami vidite, da je vse, kar naredimo, tudi del vaših naporov in zaslug. Občina niso samo dosežki in gradnje ter investicije, ampak tudi mnogo, mnogo drugih stvari in mnogo tistega, kar ni videti, je pa za zadovoljstvo občanov še kako pomembno. Prihaja čas gospodarske krize, čas streznitve, bi lahko rekli. Drugačno obnašanje, razmišljanje, drug sistem vrednot, ki se počasi vraščajo v naš vsakdan. Resnično trajnostni razvoj pomeni upoštevanje vseh treh stebrov razvoja: ekonomskega, okoljskega in socialno-kulturnega. Zastavljene imamo pomembne naloge, da opozorim samo na nekatere: Koroški center za ravnanje z odpadki KoCeROD, čistilna naprava, obnavljanje cest, obnova salonitnih cevi vodovoda, zaključna obnova Družbenega doma s knjižnico, nov vrtec, Tretja razvojna os, ki jo z nestrpnostjo pričakujemo . . ., da naštejem samo najpomembnejše. Vesel sem, da je med nami še volja, volja do dela in prizadevanj za skupnost, da je tu še želja po druženju. Hvala vsem, ki s svojim delom v raznih društvih prispevate k ohranjanju in razvoju naše občine in še več, ohranjate bit tega kraja in našega naroda. Pred nami je čas praznovanj, dobrih želja za prihodnost. Ob zaključku leta si vsi želimo poslovnih uspehov našega gospodarstva in razvojnih možnosti, čeprav že na vseh ravneh čutimo prihajajoči čas gospodarske krize.

Cenjeni občani, čestitam Vam za dan samostojnosti in enotnosti Republike Slovenije, želim vsem topel in lep božič v krogu najdražjih, iskreno voščim Vam in Vašim družinam vse dobro in srečno v prihajajočem letu.

ob 10-letnici samostojne občine Prevalje

DANILO VUTE, PODŽUPAN - LISTA ZA OBČINO PREVALJE

10 let občine Prevalje in prav toliko let mojega podžupanovanja. Prijatelji in nekateri občinski svetniki, s katerimi si delim svetniške klopi, so me takrat nagovorili, da vstopim v lokalno politiko. Sprejel sem izziv, saj sem bil prepričan, da lahko nova občina Prevalje z jasno izraženimi pričakovanji in potrebami ter s pravimi ljudmi v kratkem času naredi velike razvojne korake. Rezultati naše, prevaljske občinske ekipe in Sveta potrjujejo, da sem imel prav. Prevalje so danes občina, na katero smo lahko ponosni.

Teh 10 let samostojne občine Prevalje sem tudi direktor Koroškega radia, kjer je apolitichnost zaradi objektivnosti in verodostojnosti medija, prva zapoved. Tudi zato je moja osebna politična opredeljenost »nestrankarska«. Moja vloga v občinskem dogajanju je lahko zato še bolj povezovalna, usklajevanje interesov je lažje, k temu pa pripomore tudi občinski svet, ki v svoji (kratkotrajni) zgodovini ne pozna delitve na pozicijo in opozicijo. Vsi dihamo za občino Prevalje.

Vsaka štiri leta občani ocenjujete naše delo. Občinsko upravo predstavlja ista ekipa že od nastanka občine in po tem sklepam in verjamem, da svoje delo opravljamo uspešno. Potrudil se bom, da bom v mozaik načrtov občine in vaših pričakovanj tudi v prihodnje dodajal svoje kamenčke ...

MARJAN BERLOŽNIK, SVETNIK - NOVA SLOVENIJA-KRŠČANSKA LJUDSKA STRANKA, N.SI

Svetinje

Prva moja svetinja je družina. Ko sem bil še otrok, se je nisem zavedal, vse je bilo samoumevno. V njej sem se čutil sprejetega, enakopravnega. Vzajemna skrb nas je povezovala. Zaveš se je, ko začneš graditi svojo novo družino. V njo vgrajuješ izkušnje otroštva, okolja, zaupanje, občuteno in doživeto ljubezen in zanjo ti nič ni težko storiti.

Druga svetinja je domači kraj. Skupnost družin, domov in sosesk prijateljev in znancev, skupnost ljudi, občanov, ki tu živimo in čutimo pripadnost svojemu kraju, občini. Soustvarjamo jo in v njej gradimo prihodnost nam in našim otrokom. Na svojo občino smo ponosni. Razvoj v desetih letih samostojne občine je bil dober in je nakazal mnoge perspektive. Skupaj jih bomo dorekli in gradili v naslednjem desetletju za vse nas.

Tretja svetinja je domovina. V njej sta moj dom in družina, vsi prijatelji, sosede ..., v njej se počutim varnega ...

DUŠAN GOLNAR, SVETNIK - SOCIALNI DEMOKRATI, SD

Naša svetniška skupina Socialnih demokratov in občinski odbor Socialnih demokratov je zelo aktivno vključena v delo in razvoj Občine Prevalje. Mislim, da smo s svojim zavzetim delom, spremljanjem dogajanj in razvoja občine in sodelovanja, kjer smo pač menili, da je bilo potrebno, gotovo doprinesli k uspehu in izvolitvi SD na nedavnih volitvah. Kot svetnik delujem že drugi mandat. Vodim komisijo za statutarna vprašanja, sodelujem pri reševanju vseh pomembnejših problemov, redno spremljam porabo proračunskega denarja davkoplačevalcev in še zdaleč mi ni vseeno, kako naši občani živijo. Morda na sejah včasih delujem nergavo, ampak vedno hočem priti »stvari do dna«. Zadovoljen sem, da smo samostojni, tako se ne moremo izgovarjati na nikogar, sami ustvarjamo in ustvarimo.

GRETA JUKIČ, SVETNICA - LISTA ZA OBČINO PREVALJE

Občina Prevalje se je zadnjih letih razcvetela in postala prepoznavna. Kot svetnica v svojem drugem mandatu se trudim na področju družbenih dejavnosti, kar pa pravzaprav delam že nekaj desetletij. Ampak tokrat nisem več edina ženska v Svetu, kot sem bila v prvem mandatu. Trudim se, da opravičim mojo izvolitev. Kot porabnik sem bila vedno ogorčena, da 'občina' ne namenja več denarja za šolstvo, kulturo, šport, investicije v objekte družbenega standarda ... Kot svetnica pa se z vso odgovornostjo oziram na vsa področja delovanja in življenja v občini. Navsezadnje moramo imeti občani ceste, urejeno infrastrukturo, komunalo, primeren družbeni standard, poskrbeti za socialno pomoč ..., vse to je del našega vsakdana in pogoj za zadovoljstvo ljudi. Na vseh ravneh nam je uspelo premakniti stvari naprej. Veselim se obnovljenih cest, prenovljene dvorane in obnovljenega družbenega doma, nove knjižnice, lepe šole, ki ohranja svojo kvaliteto, Občina namenja za dogovorjeni program šole največ v dolini, verjetno tudi na Koroškem. Zavidanja vredni so športni objekti, dvorana, športni park, upam, da bo kmalu privabljal tudi 'muzej' v Mohorjevi hiši Na Fari, ki bo razkrival bogato dediščino naše preteklosti od Rimljanov, železarstva, rudarstva, Mohorjeve, do bralne značke, pomembnih osebnosti ... Priča smo enakomernemu razvoju okolja, razcvetajo se vasi, iščejo svojo lastno vsebino in identiteto. Občina je razvojno naravnana, pripravlja projekte, sledi evropskim in drugim razpisom, čeprav bi želela še kaj več in kdaj doslednejše in hitrejše uresničitve.

FRANC JURIČAN, SVETNIK - LIBERALNA DEMOKRACIJA SLOVENIJE, LDS

Premislek o naši Občini Prevalje je zmeraj tudi nekakšna rekapitulacija in na tem prostoru se je skozi zgodovino dogajalo marsikaj: v času prazgodovine, Rima, vzpona in zatona železarstva v 19. stoletju in seveda tudi na gospodarskem, političnem, kulturnem, športnem in drugih področja delovanju v 20. stoletju. Kakor je razumljivo, ni vedno šlo le za vzpon in razvoj Prevalj in drugih pomembnih okoliških vasi ter naselij (Leše, Šentanel, Holmec in Poljana ...). V preteklosti beležimo tudi obdobja stagnacije ali celo nazadovanja.

Vsekakor pa lahko za zadnjih deset let samostojne občine zatrdimo, da je dogajanje vzpodbudno. Mesto, ki je resda mesto šele kratek čas, v nekem smislu počasi dobiva tako nekakšno materialno in duhovno, kot tudi estetsko podobo iz preteklosti, ki naj bi bila nadgradnja.

Za Prevalje je bil namreč značilen meščansko – proletarsko – kmetijski milje, milje tipičnega srednjeevropskega mesteca ob meji, kjer so se prepletali tako gospodarski kot kulturni tokovi, kjer so vojne puščale sledi, kjer je ob živahnem družbenem življenju večkrat kraljeval tudi dolgčas in kjer so se rojevali zanimivi in pomembni ljudje ... Osebo sem ponosen, da sem sodeloval pri oblikovanju samostojne Občine Prevalje in pri nekaterih političnih ter drugih projektih, ki so se izkazali za uspešne. Hkrati pa ocenjujem zadnjih deset let kot relativno mirnih, občanom dokaj prijaznih, brez hudih ali tragičnih pretresov. To je za našo mentaliteto sicer prijetno, ni pa nujno gledano bodisi nazaj ali v prihodnost, tudi dobro in kreativno.

Kakorkoli, za ljudi od drugod so Prevalje največkrat sinonim za propadlo železarno, za mestece v kotlini, za NK Korotan ali za specifično energijo, ki menda veje Na Fari in okolici.

Zame pa so Prevalje sinonim za dom.

ob 10-letnici samostojne občine Prevalje

MATEJ PEČNIK, SVETNIK - SLOVENSKA DEMOKRATSKA STRANKA, SDS

Iz leta v leto, oz. kar iz meseca v mesec se lahko venomer znova, ob vožnjah s kolesom po Mežiški dolini prepričam kako PRAVA je bila odločitev pred 10 leti. Tako kot se je Slovenija po osamosvojitvi razvijala nekajkrat hitreje kot ostale republike nekdanje skupne države, tako je že vsakemu površnemu opazovalcu takoj jasno, da je razvoj naše občine, našega kraja tekel hitreje kot v ostalih občinah Mežiške doline, kar mi priznavajo tudi prijatelji, ki so jih takšne in drugačne obveznosti odpeljale drugam.

Seveda pa se ne smemo zadovoljiti s stanjem, na katerega smo upravičeno ponosni, temveč moramo strmeti k nadaljnjemu razvoju, pri čemer v trenutni situaciji vidim največ rezerv pri razvoju turizma, saj se moramo zavedati, da se bo z gradnjo hitre ceste skozi naš kraj (za katero upam, da se bo čim prej začela) povečalo število t.i. »tranzitnih« turistov, katerim pa bomo morali ponuditi nekaj več, da se bodo v naš kraj tudi vračali in postali "stacionarni" turisti. Upam, da bo tudi tu naš razvoj hitrejši od ostalih ...

VLADO PORI, SVETNIK - NOVA SLOVENIJA-KRŠČANSKA LJUDSKA STRANKA, N.SI

V letu pred ustanovitvijo Občine sem bil izvoljen za predsednika Sveta krajevne skupnosti Prevalje in sem intenzivno vstopil v dogajanja okrog nove Občine. Res, da smo na Občini Ravne-Prevalje nekako navijali za Prevalje (bil sem občinski svetnik), vsaj nekaj tistih, ki smo bili Prevaljčani, nismo mogli biti preveč prepričljivi, ker smo bili v manjšini. Ob spoznanju, da so bile nekatere bistvene stvari ob določevanju mej za našo bodočo občino zamujene, s tem mislim, da je dotedanja Krajevna skupnost Prevalje prelahko in prehitro odpisala del Dobje vasi, Strojne in Stražišča, mogoče tudi naselje Uršlja gora, sem se pošteno zamislil. Moral sem nekaj ukreniti. Po sklepu Sveta krajevne skupnosti je bila ustanovljena komisija za meje s predsednikom Maksom Paradižem, s katerim sva obiskala vse kmete in stanovalce zgoraj omenjenih naselij, razen gosto naseljenega dela Dobje vasi, da dobiva podpise o odločitvi, v kateri občini bi radi živeli oz. kateri občini bi se najraje priključili. Bila sva uspešna, saj so se skoraj vsi odločili za Občino Prevalje. Vsi podpisi so, upam, še na Občini Prevalje. Kot se je izkazalo, je bila akcija prepozna (vsaj par let) in Občinski svet Občine Ravne-Prevalje, ki bi edini lahko odločil drugače, je večinsko odločil v prid Ravnam. Tako smo dobili današnjo občino, ki je glede na zgodovinska dejstva teritorialno okrnjena, po desetih letih delovanja pa mislim, da je za nami bolj ali manj uspešna pot in razvoj. Za v bodoče si želim, da bi župan tesno sodeloval z občinskim svetom, saj je le v sodelovanju mogoč napredek.

BOGDAN PUPAVAC, SVETNIK - LISTA ZA OBČINO PREVALJE

Ponosen sem, da sem občan občine Prevalje, saj je doživela velik razcvet.

IVAN PUNGARTNIK, SVETNIK - DEMOKRATI SLOVENIJE, DS

Ko smo se pred desetimi leti odločali za samostojno občino, smo se pravilno odločili. Da je to res, danes vidimo na vseh področjih življenja v naši občini. Sam sem bil akter za samostojno občino in danes mi ni žal. Danes se samostojno odločamo, kako bomo porabili sredstva, ki so nam na voljo in, ki jih vedno skušamo oplemenititi s sredstvi države ali Evropske unije.

Tudi naš občinski svet praznuje desetletnico, katerega član sem že od začetka, teče mi že tretji mandat.

Sprašujem se, ali sem kot član občinskega sveta naredil dovolj za dobrobit občine, ali ne? To naj bi presojali občani, če so dovolj informirani, kakšen je prispevek posameznega svetnika.

Delo župana se kaže na splošno v razcvetu ali nazadovanju občine, medtem ko je delo svetnikov manj opazno in ljudje, ki ne gledajo posnetka sej občinskega sveta, si ne morejo ustvariti mnenja o delu posameznika.

Moti me tudi, da novinarji dnevnega časopisja poročajo samo tedaj, če se zgodi kakšna "afera," medtem ko se sej sveta, kljub povabilom zelo redko udeležijo. Kot pozitivno bi ocenil, da župan in občinski svet skrbi za enakomeren razvoj občine, kot negativno pa, da se nekatere investicije v cestno infrastrukturo, nekvalitetno izvajajo.

Veliko je že bilo storjenega, veliko je še potreb, želim pa si, da bi bilo svetnikom omogočeno bolj konstruktivno sodelovanje pri kreiranju in načrtovanju bodočih investicij in bolj transparentno delo župana.

ADA SEKAVČNIK, SVETNICA - SLOVENSKA DEMOKRATSKA STRANKA, SDS

Zelo sem ponosna kot prebivalka in v tem mandatu občinska svetnica. Zato se bom trudila, da bomo delali v dobro vseh prebivalcev Občine Prevalje.

V teh letih je bilo zelo veliko narejenega v samih Prevaljah kot tudi zaselkih. Vem, da se je vodstvo skupaj z županom dr. Maticem Tasičem, lotilo zahtevnih projektov in jih tudi uspešno dokončalo. Je pa še veliko za postoriti, da se ne bomo čutili na Koroškem zapostavljene. Resnica je tudi, da vsi krajanje niso zadovoljni z delom občinske uprave, ker še vedno niso dobili, kar jim je bilo obljubljeno.

Moje prepričanje je potrdila tudi izjava predsednika vlade, ki se je avgusta mudil na Prevaljah, da so Prevalje zelo lepo mesto in da se napredek vidi na vseh področjih.

RAFAEL ŠKUFCA, SVETNIK - PREDSEDNIK OO ZARES PREVALJE

Zares za Prevalje

Stranka Zares, najmlajša slovenska parlamentarna politična stranka, ustanovljena 6. oktobra 2007, je s svojo svežino, novimi idejami in ljudmi in pa predvsem drugačnim načinom reševanja aktualne socialne, družbene in gospodarske problematike po vsej Sloveniji spodbudila val ustanavljanja lokalnih odborov, pri čemer občina Prevalje ni bila izjema. Še več. Čeprav na videz majhen kraj v osrčju Mežiške doline, so Prevalje na nek način odrezane od ostalega slovenskega sveta, vendar smo z obiskom kandidata za ministra za gospodarstvo dr. Mateja Lahovnika v Poročni dvorani Družbenega doma na Prevaljah v začetku tega leta in izborom odvetnice Irme Pavlinič Krebs za ministrico za javno upravo v komaj pol leta postali srce stranke Zares tudi zares. Z občinskim svetnikom in predsednikom občinskega odbora Prevalje g. Rafaelom Škufco šteje lokalni odbor danes že več kot 60 članov in članstvo se še povečuje. Združujemo ideje, znanje in izkušnje ljudi različnih socialnih slojev, poklicev, izobrazbenih struktur in starosti in smo odbor, katerega vodilo Zares za Prevalje že odmeva med Brinjevo goro na severu, Lešami na jugu, Poljano in Holmcem na zahodu in vmes in verjamemo, da se bo njegov glas slišal še dolgo. Zdaj gre zares.

krajevne skupnosti

KRAJEVNA SKUPNOST HOLMEC

ZA SKUPNO DOBRO

Maks Pučelj, svetnik in predsednik Krajevne skupnosti Holmec

Rezanje traku prenovljene pešpoti Štefana Poreja na Holmcu. Maks Pučelj, predsednik KS Holmec, žena Štefana Poreja in župan dr. Matic Tasič.

Preteklost in zgodovina desetletnega obstoja in delovanja Občine Prevalje se ne meri le v časovnih enotah, temveč tudi po vsebinah, ki so v tem obdobju glasno odmevale v lokalnem okolju in širše, ki so pustile pečat na vseh tistih področjih, ki jih danes lahko ocenimo za potrebne, pomembne in v prid ljudem.

Tisti, ki smo uspeli dodati svoj delček k mozaiku skupnega, smo zadovoljni, če smo hkrati uspeli ustvariti osnovne pogoje, da je lahko sleherni član uresničeval svoje interese in želje saj smo na ta način izpolnili pomembno poslanstvo za generacije, ki želijo v dobro organiziranem okolju konstruktivno uresničevati svoje ideje in znanje in prispevati k napredku celotne družbe. Z zadovoljstvom se lahko ozremo na obdobje, ki je za nami in je po zaslugi vseh prineslo kar lepe rezultate. Vendar pa, krajan KS Holmec kar ne moremo uiti premočnemu vplivu stvarnosti in si ustvariti svojega neodvisnega sveta, v katerem bi, če bi imeli večjo moč, lahko ustvarili več svojih želja.

Sam sem se trudil v Krajevni skupnosti Holmec, kjer delujem kot predsednik, pa tudi v Občini Prevalje kot občinski svetnik, vedno upoštevati pozitivne pobude in jih strniti v konkretne dogovore.

Poljana, Dolga Brda, Lokovica, Belšak sestavljajo krajevno skupnost Holmec, ki je doživela kar nekaj vzpodbudnih sprememb, nekatere ob podpori občine. Bilo bi krivično, če ne bi ob tem še posebej

izpostavili odziv prebivalcev omenjenih zaselkov in njihovo veliko osebno zavzetost, da bi kraj dosegel boljši življenjski in bivanjski standard.

Prav gotovo lahko kot uspeh izpostavimo bolj urejeno in bolj gostoljubno okolje, večjo varnost in prijaznejši dostop otrokom do šole, postopno urejanje komunalne infrastrukture, vzpostavljanje kabelskega sistema, začetek izgradnje novega športno rekreacijskega objekta.

Izgradnja, obnova in vzdrževanje cestnega omrežja ostajajo naša skrb. Urejeni dostopi do stanovanjskih hiš in domačij so in ostajajo prvi predpogoj za to, da ostanejo naseljeni in obdelani tudi bolj oddaljeni hribovski predeli. Razpoložljivost kulturnih dobrin, možnosti za šport in rekreacijo ter druge možnosti za razvedrilo in sprostitev so pomembni elementi kvalitete bivanja naših krajanov in imajo na Holmcu dolgo in močno tradicijo.

Podpora Občine z dotacijami ter s kritjem dela materialnih stroškov večjih prireditvev je manjša od zelene, a dobrodošla. Kulturni utrip v kraju poživljajo razne prireditve in kulturni dogodki. Najpogostejše jih organizirajo in izvedejo kulturna društva in njihovi neumorni člani. Turistično društvo Poljana, Konjerejsko društvo, Športno društvo, Kulturno društvo in še sveže Folklorno društvo.

V KS Holmec se že nekaj časa zavedamo svojih potencialov in možnosti za po-

membnejšo vlogo turizma v bodočem razvoju našega kraja. Na tem področju si na poti do kvalitativnega preskoka želimo večjo podporo in pomoč Občine. Želimo ohraniti živost podeželja. Sami smo izgledu "kozolca" dodali številne bogate vsebine, dnevu državnosti in drugim pomembnim obeležjem smo pridali praznični pridih in ponos, s pesmijo, plesom in lepo besedo ob različnih priložnostih pa željo po povezanosti, med seboj in z drugimi.

Prepričani smo, da spremembe majhnih korakov, ki so postopne in v skladu s časom prinašajo nove rešitve, pomenijo napredek ter razvoj.

Morda smo od vseh krajevnih skupnosti v občini v teh letih še najbolj pogrešali več denarja za večje projekte, a smo to uspeli nadoknaditi z veliko voljo in ustvarjalnostjo, pogosto iznajdljivostjo, s strpnostjo in trmo, predvsem pa s složnostjo in medsebojnim spoštovanjem.

Ni dvoma, da je osrednje poslanstvo občine aktiven prispevek k dvigu kakovosti življenja in bivanja vsakega posameznega občana, vendar velja spomniti na potrebo po nujnem vzdrževanju občutljivega ravnesja v vseh okoljih, tudi v tistih, kjer je zaradi predolgega čakanja na pozitivne in učinkovite spremembe moč čutiti upad energijskega ritma in nezadovoljstva ljudi. Naša pričakovanja so in bodo v prihodnosti bolj uravnotežen razvoj krajev v Občini.

Če naj posvetim misli jutrišnjemu dnevu in se vprašam, kakšen naj bi bil nadaljnji razvoj Občine, v kateri živim in delam, potem lahko izrazim upanje in optimizem, da bodo izbrana imena, ki jim bo prihodnost namenila pomembno poslanstvo za bodoče rodove, znala izpostaviti odprtost za dobre ideje, ustvarjalnost, korektnost, odgovornost, predvsem pa možnost prispevanja pomembnega deleža vseh pri doseganju razvojnih ciljev. Zgodbe in projekti naše občine morajo imeti svoje mesto predvsem med krajan.

Stopamo torej v drugo desetletje, ki odpira nove poti. Živimo v zahtevni dobi in z negotovostjo gremo novim časom naproti. Vendar bosta stvarni optimizem in odgovornost do naših skupnih ciljev v pomoč, da skupaj zgradimo naše osebno in skupno dobro. Občini Prevalje hvala za dosedanje sodelovanje, veliko uspeha pri delu ter pogumnih rešitev v zadovoljstvo vseh občanov tudi v prihodnje.

rajevne skupnosti

KRAJEVNA SKUPNOST LEŠE

Jože Kupljen, predsednik Krajevne skupnosti Leše

V svetu Krajevne skupnosti Leše ugotavljamo, da je bila odločitev krajanov o samostojni občini Prevalje pravilna. Z več medsebojnega dialoga med občinsko upravo in svetom Krajevne skupnosti bi se marsikaj še lahko izboljšalo. Z izboljšanjem osnovne infrastrukture vidimo razvoj in s tem napredek kraja v naravnih danostih: turizem, športno-rekreacijske dejavnosti, pohodništvo ...

Kaj je bilo narejeno?

Pri rekonstrukciji ceste Prevalje–Leše smo v kraju pridobili kolektorski vod kanalizacije in optični kabel za prenos kableske televizije in interneta. Želimo pa si, da bi se dela nadaljevala v sekundarni del razvoda.

Ker vemo, da to ni mala investicija, bi se morali prijaviti na razpis za evropska in državna sredstva. Razpis za nerazvita območja, kar kraj gotovo je, bi moral biti kvalitetno pripravljen.

Nova igrala na igrišču podružnične šole Leše

V sredo, 10. septembra 2008, je bil za leške otroke kot tudi za njihove starše in učiteljice zgodovinski dogodek. Na igrišču so namesto starih, dotrajanih igral postavili težko pričakovana nova igrala. Stara že nekaj let niso več služila svojemu namenu.

Za nakup novih igral so dobili denar od občinskih sredstev, ki so namenjena za podružnične šole in od Krajevne skupnosti Leše. Po ra-

znih ponudbah in razgovorih so se odločili za nakup igral pri podjetju IMONT. Pred šolo so postavili velik peskovnik, v katerem bodo uživali predvsem naši najmlajši, torej otroci iz vrtca, na igrišču pa hiško s toboganom in gugal-

nice, katerih se učenci pridno poslužujejo. Zahvaljujemo se Občini Prevalje in Krajevni skupnosti Leše za denarni prispevek, saj so otrokom tako omogočili lepše preživljanje prostega časa.

KRAJEVNA SKUPNOST ŠENTANEL

CESTA KRIŽIŠČE – ZVONIKOV MLIN

Marjan Sonjak, predsednik Krajevne skupnosti Šentanel

Lahko bi rekli: končno smo dobili nekaj, kar smo si že leta in leta želeli – v sredo, 3. septembra 2008, je potekala slovesnost ob otvoritvi ceste križišče – Zvonikov mlin, ki so se je udeležili tako krajan KS Šentanel kot predstavniki Občine Prevalje in drugi obiskovalci.

Za asfaltiranje, rekonstrukcijo ceste je poskrbela občina Prevalje, ki ji je del sredstev uspelo pridobiti tudi iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Omenjena cesta je bila v zelo slabem stanju, asfaltna prevleka je bila načeta, na določenih mestih je ni bilo več,

Rezanje traku ob odprtju ceste križišče – Zvonikov mlin

veliko je bilo udarnih jam, večkrat je bila tudi poplavljen.

Na otvoritvi so za kulturni program poskrbeli otroci OŠ Franja Goloba Prevalje, podružnica Šentanel pod vodstvom Renate Piko, mladinski pevski zbor Šentanel pod vodstvom Vesne Šart in Dominike Peršak. Navzočim sta spregovorila župan Občine Prevalje dr. Matic Tasič in predsednik KS Šentanel Marjan Sonjak, ki sta skupaj z izvajalcem del Marjanom Slemenškom prerezala trak. Nekateri krajan Jamnice so v zahvalo pripravili pogostitev pri Hudopiskovih. Obnove smo res vsi, ki to cesto uporabljamo, veseli, tako krajan kot obiskovalci od drugod: kolesarji, pohodniki ter ostali turisti.

Hvala občini Prevalje, izvajalcu gradbenemu podjetju Slemenšek za izvedbo projekta ter vsem lastnikom zemljišč, ki so dali soglasje za izgradnjo ceste, da se je to delo lahko opravilo. Hvala vsem, ki ste pripomogli, da je ta dogodek tako lepo uspel. Naša življenja so eno samo potovanje. Naj bo ta cesta delček lepe in varne poti na naših potovanjih.

komunalno cestno gospodarstvo

Marjetic Tasič Bukovec,
vodja Oddelka za komunalno cestno gospodarstvo Občine Prevalje

Tudi v letu 2008 nismo na področju komunalno cestnega gospodarstva držali križem rok.

S podesti oziroma tako imenovanimi »ležečimi policaji« smo poskušali umiriti promet. Na območju glavne ceste Pod gonjami, kjer smo vsi »drveli z nadzvočno hitrostjo«, nam je to delno

Pod gonjami

že uspelo. Na območju ceste Ob Meži so nam malo pomagali energetiki in z združenimi močmi smo dosegli cilj na prvem odseku.

Žal nam na Starih sledih ni prav dobro uspelo. Očitno vsak izvajalec pri izvedbi podesta doda malo la-

Cesta Brančurnik–Kot, proti Žerjavljam

stne umetniške žilice in potem nastane, kar pač nastane. V naslednjem letu se bomo še trudili. Poleg že opisanih del, ki jih prebirate v časopisu o cestah v Šentanelu in v Kotu proti Žerjavljam, smo uredili tudi cestni odsek proti kmetiji Apohal in odsek mimo Berložnika, kjer smo zaradi »vsakodnevnih tekem v hitrosti« uredili podest. A glej ga zlomka, vozniki so si še ne celo uro po odprtju odseka uredili bližnjico po travniku mimo podesta. Upamo, da bodo konfini, ki smo jih postavili za zaščito Žagarjevega travnika, zadoščali. Suhi Vrh je znova dočkal novi asfalt v dolžini 500 metrov od Rožiča proti Suhemu Vrh.

Izgradnja hitrostne ovire na Starih sledih

Hitrostna ovira na Starih sledih

Tudi most čez reko Mežo pri Maxiju je dobil novo preobleko.

»Končno!« so si verjetno oddahnili prebivalci na Glavarstvu. Po neskončnih dogovarjanjih smo končno pričeli z gradnjo kanalizacije, vodovoda in javne razsvetljave, medtem ko bo cesta končno podoba dobila spomladi 2009.

Cesta Breznica – Suhi Vrh

Cesta Brančurnik – Kot, pri Berložniku

Na Glavarstvu

Izgradnja hitrostne ovire na Starih sledih

Trudili smo se tudi na področju zbiranja odpadkov. Glede na kupe kosovnih odpadkov, ste akcijo, ki jo je pripravilo komunalno podjetje, dobro sprejeli. Na območju Prevalj smo vam in nam postavili nekaj novih posod za odpadke, kamor lahko odlagate papir, steklo, plastenke. Bio posode smo morali odstraniti, ker še nimamo kompostarne, v kateri bi te vrste odpadkov predelovali, na odlagališču pa jih ne smemo odlagati. Da so si nekateri za odlagališče trave vzeli kar obrežje reke Meže, ni mogla verjeti republiška inšpekcija, ki je zadeve že vzela pod drobnogled.

Asfaltiranje igrišča na Holmcu pri podružnični šoli Holmec. Projekt izvaja Športno društvo Holmec. Sredstva za izgradnjo igrišča so zagotovili Ministrstvo za šolstvo in šport, Občina Prevalje in Športno društvo Holmec.

Odprtje ceste Zvonikov mlin

projektno leto 2008

Stanko Kumrej, tajnik Občine Prevalje
Tanja Fučec Srnec

Leto 2008 je bilo zaradi odprtja javnih razpisov v sklopu finančne perspektive 2007-2013 dokaj pestro. Občina Prevalje je pripravila konkurenčne projektne predloge za kandidaturo na EU programe in nacionalne vire R Slovenije, s ciljem pridobitve čim večjega deleža EU in nacionalnih sredstev v proračun Občine Prevalje in njenih projektih partnerjev. Za določene projekte bomo vabili zainteresirana zasebna podjetja za vstop v javno-zasebno partnerstvo.

Občina je v načrt razvojnih programov za obdobje 2008-2012 uvrstila projekte s področja gospodarstva, turizma, kulture, športna in razvoja podeželja.

REGIONALNI PROJEKTI

KOROŠKI CENTER ZA RAVNANJE Z ODPADKI KOCEROD

- Nosilec projekta RRA Koroška,
- projektni partnerji: Občina Prevalje, Občina Ravne na Koroškem in Občina Mežica,
- projekt v ocenjeni vrednosti 24.980.382€ sestavljata 2 podprojekta: izgradnja odlagališča za trajno odlaganje odpadkov Zmes na Prevaljah in infrastruktura za ravnanje z odpadki Mislinska Dobrava
- v okviru investicije Zmes se bo rekonstruirala dostopna cesta in izvedla izgradnja odlagališča v dveh fazah,
- med finančnimi viri se pričakuje razen občinskih virov tudi vir kohezijskega sklada EU (planirano 65 % upravičenih stroškov), oz. 12.805.314€, SVLR-ja 645.804 € in MOP 2.364.058€;
- sredstva za izvedbo investicije bo občina pridobila tudi iz občinskih taks,
- terminski plan izvedbe projekta v letih 2009 – 2011.

OBNOVA LOKALNIH CEST NA TURISTIČNEM OBMOČJU KOT V OBČINI PREVALJE

- Projekt v ocenjeni vrednosti cca. 600.000€ je zaključen,
- sofinanciran iz dveh virov SVLR-ja: iz prvega javnega razpisa za prednostno usmeritev »Regionalni razvojni programi« v okviru Operativnega programa krepitev regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007 - 2013, razvojne prioritete »Razvoj regij« 251.424,00€, v višini in dodatno 21. členu ZFO-1, v višini 63.069,47 €;
- cilj investicije obnova 3.053 m javne turistične infrastrukture, lokalnih cest regionalnega pomena: cesta ob Barbarskem potočku - 1.853 m in odsek Žagarjev mlin – Žerjavlje - 1.200 m.

Vse prisotne je pozdravil Alojz Pavše

Rezanje traku Peter Šuler, Kograd, Alojz Pavše, krajan, Zdravko Fajmut, svetnik in župan

Krajani naselja Žerjavlje so se odločili, da bodo uredili ulico v naselju. Skupaj z Občino so pristopili k realizaciji zastavljene cilja.

OBNOVA LOKALNIH CEST NA TURISTIČNEM OBMOČJU ŠENTANEL V OBČINI PREVALJE

- Cilj investicije je v skladu s predpisi na področju cestnega gospodarstva dosežen in sicer obnovili smo lokalno prometno infrastrukturo cestnih odsekov regionalnega pomena v skupni dolžini 3.400 m (Cesta Štopar - Šentanel (LC 350360) in cesta Zvonikov mlin - Mikl - Šentanel (LC 350380) in s tem spodbuditi gospodarski razvoj turistično perspektivnih višje ležečih destinacij v Občini Prevalje ter spodbuditi integracijo turistične ponudbe z ostalo turistično ponudbo v regiji in izven;
- ocenjena vrednost investicije preko 640 tisoč EUR;
- viri sofinanciranja: 309.623,00 EUR iz prvega javnega razpisa za prednostno usmeritev »Regionalni razvojni programi« v okviru Operativnega programa krepitev regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007 - 2013, razvojne prioritete »Razvoj regij« in 40.000 EUR iz 21. člena ZFO-1.

POSODOBITEV VODOVODNIH SISTEMOV V MEŽIŠKI DOLINI

- Občina Prevalje sodeluje kot projektni partner z občinami Mežica in Ravne na Koroškem, slednja je tudi nosilec projekta,
- ocenjena vrednost projekta: cca 3,4 mio EUR, od tega se pričakuje 869.829 EUR nepovratnih sredstev ESRR,
- projekt je bil potrjen na Tretjem javnem razpisu za prednostno usmeritev »Regionalni razvojni programi« v okviru Operativnega programa krepitev regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007-2013, razvojne prioritete »Razvoj regij«;
- operativni cilji projekta: rekonstruirati sekundarno vodovodno omrežje v dolžini 15,6 km in znižati izgub pitne vode v distribucijskem vodovodnem omrežju, se bodo izvedli v letih 2009 in 2010.

PROJEKTI V OCENJEVANJU

Na področju razvoja podeželja je Občina pristopila k izdelavi projektne prijave »Ureditev vaškega jedra Leše«. Projekt v vrednosti 594.962,07 € se bo izvedel po pridobitvi pozitivnega

Leše, staro vaško jedro s pozivalnico iz časa rudarstva

sklepa MKGP, ARSKTRP-ja oz. v letu 2009. Obnova jedra vasi Leše bo zajemala rekonstrukcijo javnih površin v vaškem trgu, ki so namenjene tudi kot krajevne, turistične in vaške površine ter ureditev pločnika za krajanje in obiskovalce, javne razsvetljave na celotnem območju centra, ureditev avtobusnega postajališča, parkirišč, zamenjavo dotrajanih in poškodovanih vodovodnih ter kanalizacijskih cevi v utrjenih javnih površinah, sanacijo strme grape v centru vasi, ureditev info točke: tlakovanega vhoda v park v centru vasi s klopmi in koši za smeti, vaško info tablo, izvedbo vaške fontane, ureditev dostopa do večnamenske dvorane, ureditev športno rekreacijskega igrišča: zamenjavo dotrajanih športnih rekvizitov z novimi, obnovo varovalne ograje javnega športnega igrišča, izvedbo javne razsvetljave za potrebe nočnih družabnih športno kulturnih prireditev.

V letu 2009 je v načrtu prijava ureditve vaškega jedra v turistični vasi Šentanel.

Na javni poziv Nogometne zveze Slovenije je bil prijavljen projekt »Izgradnja velikega nogometnega igrišča z umetno travo« v športno rekreacijskem kompleksu Prevalje.

Obnovljen stadion na Ugaslih pečeh, na katerem bo potrebno storiti še marsikaj.

MULTIFUNKCIONALNA KOROŠKA KULTURNA SREDIŠČA

Nosilec projekta Občina Prevalje skupaj Občino Globasnica načrtuje po prejetju sklepa SVPR-ja oz. januarja 2009 izvedbo čezmejnega triletnega projekta »Multifunkcionalna koroška kulturna središča« v višini 705.764,00€. V centru Prevalje na »Vandrovskega trga« na površini cca. 1.788m² namerava investitor urediti **dvoredno javno parkiranje** z izvedbo kvalitetne nadstrešnice, ureditev križanja mirujočega prometa in pešaških površin brez arhitektonskih ovir, umestitev arheoloških artefaktov ter njihova postavitve na zidno površino. Po potrditvi projekta, bomo izdelali projektno nalogo, ki jo morajo potrditi ustrezni organi občine. Na podlagi tega bomo naročili projekte in pridobili gradbeno dovoljenje.

Občini načrtujeta skozi projekt povečati zavest o pomenu kulturne dediščine v koroškem prostoru, povečali kvaliteto regionalnega sodelovanja med lokalnimi oblastmi, društvi, razvojnimi institucijami, šolami, spodbudili podjetniško inovativnost.

Cilji projekta so »Multifunkcionalna koroška kulturna središča« je predstavitev kulturne dediščine, izdelave registra kulturne dediščine na področju Občine Prevalje, izdaja strokovne publikacije, izdelava video spota in sodobnih predstavitev dediščine postavitev informacijskih točk na Preavljah in Globasnici in promocija rezultatov projekta. Delež sofinanciranja ESRR je 85% in 10% SVLR-ja.

KIP OFICIRJA CENTURIONA

Kip centuriona iz Zagrada Kip oficirja (centuriona), ki ga ob povečani visoki vodi razkrila reka Meža, jeseni leta 1903. V literaturi je bil prvič omenjen leta 1905. Leta 1921 ga Egger prvič s fotografijo predstavi v vodiču *Antična zbirka v deželni muzeju v Celovcu*. Po tem se dolgo ni vedelo, kje je. Ko je Saša Djura Jelenko leta 2006 pripravljala katalog in razstavo *Kamni govorijo*, je navezala stike z dr. Glaserjem, arheologom iz deželnega muzeja v Celovcu, ki je na stari fotografiji našel pripisano, da torzo stoji v *Minimundusu*.

Tam je stal še v letu 2007, nato so ga prestavili pred deželni muzej v Celovcu, od tam pa je romal septembra 2008 v Globasnico. Tam pred muzejem na novo urejajo lapidarij, kjer bo centurion končno našel primerno mesto hranjenja, kmalu pa tudi kopija v formalni ureditvi javne zbirke z arheološkimi kamnitimi spomeniki iz Zagrada. (Iz Muzejske zgodbe, Maja Kumprej Gorjanc)

GEPARK

Občina Prevalje sodeluje tudi pri čezmejnem projektu »Geopark«, katerega nosilec je CPM, gradbeni materiali, d. o. o., Črna na Koroškem. Skozi projekt se bo na območju Občine Prevalje uredile **Interpretacijske točke** – Prevalje. Rudnik rjavega premoga je na Lešah deloval od leta 1819 do 1939 in je bil v tistem obdobju največji rudnik v Sloveniji. Ležišča premoga so nastala v miocenskih molasnih sedimentih, ki se razprostirajo na področju Leš. Zadnji ostanek rudniške dejavnosti na Lešah predstavlja opuščen Franciškovo rov iz leta 1849, kjer načrtuje Občina Prevalje v okviru projekta **ureditev stalne zbirke**, postavljen pa bo tudi **interaktivni terminal**. Poleg te glavne točke bodo na območju Občine Prevalje urejene še **interpretacijske točke**: na Volinjaku, kjer je naravno okno oz. naravni most in na Poljani, kjer so zanimivi izdanki kremenovega filita. Na teh točkah bodo postavljene **informacijske table**, prostori pa bodo urejeni za počitek. Občina Prevalje pa bo pridobila informacijsko gradivo, ki ga bo izdelal vodilni partner CPM, Gradbeni materiali, d. o. o.

Projekt bo trajal 36 mesecev, od marca 2009 do marca 2012. Ocenjena vrednost del za območje Občine Prevalje cca 340.000€, od tega se pričakuje 85% ESRR in 10%SVLR-ja.

Naravno okno na Volinjaku

Izdanek kremenovo-sericitnega filita na Poljani

ZUNANJA UREDITEV ZDRAVSTVENE POSTAJE

V letih 2009 in 2010 občina načrtuje izvedbo investicije »Zunanja ureditev Zdravstvene postaje Prevalje«. Z realizacijo tega projekta bomo uredili zadovoljivo število parkirnih mest za uporabnike zdravstvenih storitev z ločenimi parkirnimi mesti za invalide, dovozne ceste in dostop ter postavili pokrito nadstrešnico pred vhodom. Za izvedbo investicije v višini 160.246,52€ bo občina pridobila 25% sofinanciranje Ministrstva za zdravje.

projekti v pripravi

Občina je za projekt dobave športne opreme za športne objekte pridobila sredstva MŠS v višini 28.080€. Projekt v višini cca. 146.000€ načrtuje izvesti v letih 2009-2011.

Otroci ob igri na Lešah

Nastaja športni kompleks na Holmcu

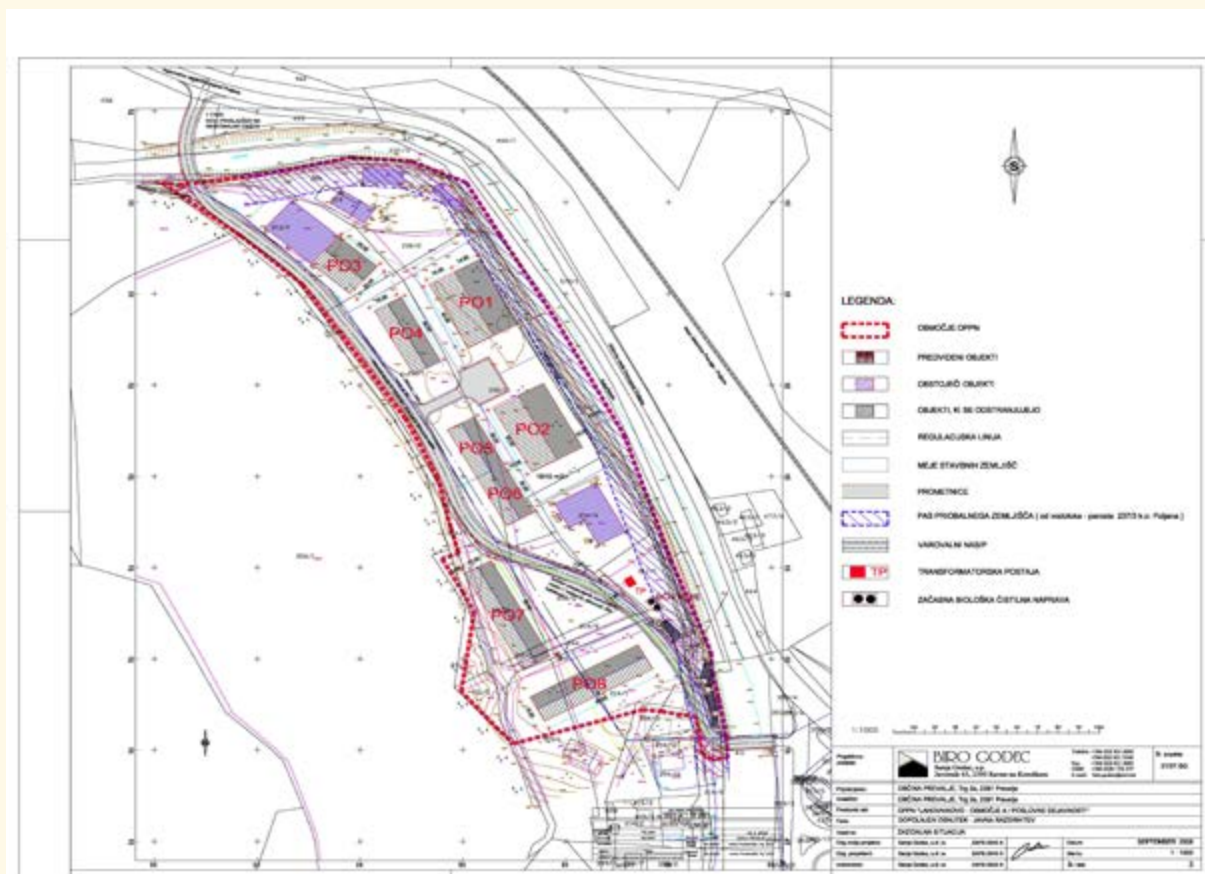
Stanko Kumprej, tajnik Občine Prevalje
Tanja Fučec Srnec

POSLOVNA OBRTNA CONA LAHOVNIKOVO

Razvoj MSP je danes ključnega pomena, saj pooseblja podjetništvo, rast, inovativnost, konkurenčnost in zaposlovanje in so gonilna sila evropskega gospodarstva. Občina pripravlja s področja MSP regionalni projekt ureditve poslovno obrtne cone Lahovnikovo. S čemer bo občina uredila osnovno infrastrukturo za vstop podjetij v poslovno cono. S projektom komunalne ureditve poslovno obrtne cone »Lahovnikovo« bomo prispevali k gospodarski rasti občine (povečanja BDP) in povečali zaposlitvene možnosti za domače prebivalstvo in ustvarili pogoje za razvoj podjetniških idej. Pričetek izvedbe projekta v višini cca. 600.000€ je ocenjen v letu 2010.

Občina Prevalje, skupaj z občinami Ravne na Koroškem, Mežica in Črna na Koroškem, načrtuje v letu 2009 pričetek projekta usmerjenega v izgradnjo širokopasovnega omrežja na območjih belih lis in sicer: Belšak, Dolga Brda, Jamnica, Lokovica in Šentanel. Projekt bo izveden po načelih javno-zasebnega partnerstva, del sredstev se bo pridobil iz naslova javnega razpisa Ministrstva za gospodarstvo.

V fazi priprave so tudi ostali manjši projekti s področja športno rekreacijskega in kulturnega turizma in zdravja. Občina je skupaj z Športno rekreativnim društvom izvedla ureditev športnega kompleksa Holmec, ki je bil sofinanciran s strani Fundacije za šport. V letošnjem letu je pripravila projektno prijavo za končno ureditev športnega kompleksa Holmec, ki kandidira na javnem razpisu Fundacije za šport. Enako je pomagala s kandidaturo tudi Športnemu društvu Leše, ki bo s pomočjo sofinancerskih sredstev Fundacije in Občine Prevalje uredilo športni center Leše.

HITRA CESTA

Nacionalni projekt "Hitra cesta na Koroškem" se načrtuje v okviru projekta Tretje razvojne osi. Hitra cesta ne pomeni samo hitrejši povezaniosti s Slovenijo, ampak pomeni gospodarski razvoj Koroške in vseh okolij, mimo katerih bo tekla. Izhodišče za izvedbo je dejansko stanje in sicer slaba cestna infrastruktura in nepovezanost s centralno Slovenijo oz. s t. im. cestnim križem Slovenije. Predvidena cestna trasa v prostor na relaciji: Holmec–Prevalje–Ravne–Otiški Vrh–Slovenj Gradec–Velenje. Pri razvoju tako pomembnega projekta je osnovno načelo, da mora biti projektna trasa obravnavana z največjo mero odgovornosti do družbenega razvoja in življenja in bivanja ljudi ob trasi.

Kdaj bomo povezani s Tretjo razvojno osjo?

odlok o kategorizaciji cest v občini prevalje

Gradivo pripravila občinska uprava.

Zaradi zagotavljanja in izvajanja javnega interesa na občinskih cestah je Občinski svet Občine Prevalje 20.11.2008 sprejel nov Odlok o kategorizaciji občinskih cest v Občini Prevalje. Razlog za pripravo novega predloga je predvsem ta, da so se razvila in razširila posamezna naselja in območja, zato so bile kategorizirane nove ceste, prekategoriizirane pa so bile tudi nekatere gozdne ceste. Prekategoriizacija cest omogoča višji nivo njihovega vzdrževanja in s tem varnejši promet na njih. Na prekategoriiziranih gozdnih cestah pa se promet ne bo več odvijal »na

lastno odgovornost«, temveč bo na njih dovoljen javni promet. Spremenjene so bile tudi dolžine cest, saj ima Občina danes na voljo veliko bolj kvalitetne podlage za izmero dolžin cest. Vsi poteki občinskih cest so digitalizirani na letalski posnetek, iz katerega je točno razviden potek posamezne ceste.

V Odloku o kategorizaciji občinskih cest v Občini Prevalje je tako sedaj namesto prejšnjih 53.300 m kategoriziranih 59.793 m lokalnih cest, število javnih poti pa se je s prejšnjih 36.942 m povečalo na 52.655 m.

stanovanjski program

Bernarda Gradišnik, svetovalka za komunalno in cestno gospodarstvo

Občina na stanovanjskem področju sprejema in uresničuje stanovanjski program, zagotavljanje sredstev za graditev in pridobitev neprofitnih najemnih stanovanj, subvencioniranje neprofitnih stanovanj, zagotavljanje pogojev za razvijanje različnih oblik gradnje in prenove z ustrezno zemljiško in normativno politiko, sprejemanje usmeritev za projektiranje, gradnjo in prenovo stanovanj.

Občina Prevalje ima v lasti 80 neprofitnih najemnih stanovanj. Dodelitev teh stanovanj je mogoča le na podlagi javnega razpisa, na katerega se lahko prijavljajo vsi, ki izpolnjujejo splošne pogoje za upravičenost do dodelitve neprofitnih stanovanj, ki jih določa Pravilnik o dodeljevanju neprofitnih stanovanj v najem (Ur.l.RS, št. 14/04, 34/04 in 62/06).

Od leta 2004 do 2008 so bili izvedeni trije javni razpisi za dodelitev neprofitnih stanovanj v najem. Na podlagi izvedenih razpisov je občina rešila stanovanjske probleme že okoli 45 prosilcem. V letu 2007 se je na javni razpis za dodelitev neprofitnih stanovanj v najem prijavilo 19 kandidatov. Nov javni razpis za dodelitev stanovanj v najem se razpiše, ko po prejšnjem razpisu reši vse prosilce. Tudi v prihodnje bo nadaljevala s takim načinom, saj le na tako lahko pravično rešuje stanovanjske težave občanov. Mimo razpisa še vsako leto dobimo vsaj okrog 20 do 30 prošenj za najem neprofitnih stanovanj.

Naše bivalno okolje postaja čedalje bolj urejeno, skoraj v celoti smo že nadomestili navadne žarnice z varčnimi svetilkami .

Občina rešuje stanovanjske probleme tudi s stanovanji, ki so v lasti Stanovanjskega sklada Republike Slovenije, javnega sklada in Nepremičninskega sklada za pokojninsko in invalidsko zavarovanje d. o. o. iz Ljubljane. Za ta stanovanja občina pridobi razpolagalno pravico za najemno stanovanje. V letu 2008 smo v občinskih stanovanjih skoraj v celoti obnovili stavbno pohištvo, s sredstvi, ki so planirana v proračunu občine.

V sedmih stanovanjih smo v celoti obnovili kopalnice (menjava vodovodne, instalacije, odtočne kanalizacije in sanitarne opreme, elektro instalacije, nova keramika ...).

Pričeli smo tudi z obnovo talnih oblog. Ob vsaki novi vselitvi pa po potrebi obnovimo stanovanje v celoti. V dolgoročnem planu predvidevamo, da bomo do leta 2012 obnovili v vsa stanovanja.

ujma nas ni zaobšla

Na Holcu so pri odpravljanju posledic ujme sodelovali krajani, Občina Prevalje in gasilci.

Na Poljani pri Brezniku ...

Poplavljena šentanelsla cesta pri Anijevi bajti

Vautov potok pri Anijevi bajti, pritok Šentanelške reke

neprometne označbe kmetij v zaselku zagrad

Uspešno zaključena akcija postavitve neprometnih označb kmetij v zaselku Zagrad.

Gospod Maks Paradiž je organiziral krajane zaselka Zagrad, ki so s prostovoljnim delom in lastnimi sredstvi postavili usmerjevalne neprometne označbe kmetij ob cesti Zagrad - Kot.

Občina se vsem sododelujočim zahvaljuje, posebej g. Maksu Paradižu za uspešno in kvalitetno izvedeno delo.

svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občine prevalje

Mag. Jelka Klemenc, Komunalni in cestni inšpektor

GLOBALNA VARNOST

V okviru konference Globalna varnost, ki je potekala na Brdu pri Kranju, je 14. novembra 2008 potekal tudi Posvet predstavnikov občinskih svetov za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Na njem so bili v treh vsebinskih sklopih predstavljeni prispevki s področja prometne varnosti in primeri dobre prakse nekaterih projektov in aktivnosti, ki potekajo v občinah po Sloveniji. Na posvetu je mag. Jelka Klemenc predstavila organizacijo in delo Sveta za preventivo Občine Prevalje ter namen in vsebino Programa varnosti cestnega prometa Občine Prevalje za obdo-

bje 2008-2011, ki ga je Svet občine Prevalje sprejel 29. 5. 2008. V okviru primerov dobre prakse je na posvetu sodeloval tudi g. Miroslav Črešnik, pomočnik komandirja Policijske postaje Ravne na Koroškem. Predstavil je projekt Prometna varnost – obnovimo znanje, ohranimo življenja, katerega avtor je, in ki ga je Policijska postaja Ravne na Koroškem izvajala v letu 2008 v sodelovanju z različnimi lokalnimi institucijami in tudi s Svetom za preventivo Občine Prevalje.

turistično informacijski center

Sabina Ranc, svetovalka za gospodarske dejavnosti

Občina Prevalje je v sodelovanju s Planinskim društvom Prevalje vzpostavila turistično informacijski center. Organiziranost delovanja TIC-a je predvidena v okviru občinske uprave.

Aktivnosti, ki bodo potekale v okviru TIC-a, vidimo predvsem v naslednjih dejavnostih:

- oblikovanje in izvajanje promocijskih aktivnosti, materialov in programov,
- oblikovanje in vključevanje turistične ponudbe Prevalj in okolice v regionalne, nacionalne turistične informacijske mreže,

Prostor, ki ga skupaj z lastnikom, to je "Planinskim društvom Prevalje za namene TIC-a uporablja tudi Občina Prevalje.

- zbiranje, urejanje, izmenjava informacij o turistični ponudbi občine Prevalje in Mežiške doline,
- nudenje brezplačnih informacij obiskovalcem,
- skrb za promocijo občine in sprejem obiskovalcev,
- organiziranje in izvajanje lokalne turistične vodniške službe,
- sodelovanje s turističnimi društvi ter ponudniki gostinskih in turističnih storitev v občini,
- sodelovanje pri organizaciji turističnih prireditev,
- oblikovanje računalniških baz podatkov turistične ponudbe,

- posredovanje informacij o dogodkih in prireditvah v občini Prevalje,
- distribucija promocijskih materialov,
- oblikovanje in posredovanje programov eno in več dnevnih izletov na Prevalje in okolici,
- pridobivanje mnenj obiskovalcev o kakovosti turistične ponudbe.

Menimo, da smo izbrali tudi primerno lokacijo, saj je v centru mesta, v bližini pomembnih objektov (pošta, zdravstveni dom, objekt Družbeni dom) in da so v neposredni bližini tudi parkirišča.

Trenutni dostop v TIC je možen samo po stopnicah, na podlagi dogovora s Planinskim društvom in lastnikom cve-

tličarne Cvetlica pa je predvidena tudi ureditev podesta.

V začetku delovanja (1 do 2 leti) predvidevamo, da bo TIC odprt ob četrtnih, petkih in sobotah, v skupnem trajanju 6 ur, delo bo opravljal študent preko študentskega servisa.

Z namenom, da se v kraju sčasoma zagotovi 24 urni in 365 dnevni dostop do turističnih informacij pa predvidevamo na ali ob objektu namestiti t. i. "touch screen."

Z odprtjem TIC-a zapolnujemo dolgoletno vrzel na področju turizma in upamo, da bomo turistično ponudbo tako uspešno posredovali širom Slovenije in v našo občino pripeljali čim več turistov.

nova podoba družbenega doma s prenovljeno dvorano in spremljajočimi prostori

Stanko Kumprej, tajnik Občine Prevalje

Z dokončanjem investicijskega projekta ureditve DD bomo v občini pridobili kvalitetno in sodobno urejeno dvorano s pripadajočimi prostori, **gledališki oder, garderobe, sanitarije, hodnika s foyerjem, balkon, svetlobni park, avdio opremo in ostalo tehniko, ki je potrebna za delovanje takšnega objekta. Z dokončno obnovo bo omogočena polna izkoriščenost dvorane preko celega leta. Izboljšani bodo delovni pogoji kuturnih ustvarjalcev, zagotovljeno bo boljše počutje obisko-**

valcev in kvalitetnejše spremljanje prireditev. Občina je pričela projekt v letu 2006, ko je za prvo fazo pridobila tudi sredstva Ministrstva za kulturo. V letu 2009 namerava zaključiti investicijo, za kar pričakuje sredstva EU in Ministrstva za kulturo. upravni prostori Občine Prevalje.

Zasnova celostne podobe Družbenega doma je delo arhitekta Boruta Bončine, obnovljena podoba dvorane: je delao arhitekta Andreja Stražišarja.

Prenovljena avla Družbenega doma je zasijala ob razstavi Gumbi, ki jo je pripravil Pokrajinski muzej Celje.

GUMB – MALI PREDMET OBLAČILNE KULTURE V PRENOVLJENI DVORANI DRUŽBENEGA DOMA

Največja zbirka gumbov po razstavi v Pokrajinskem muzeju Celje, Ljubljanskem gradu, Ptujskem gradu, je zasijala tudi v avli DD na Prevaljah, v organizaciji Koroškega pokrajinskega muzeja, Občine Prevalje in KD Prevalje.

Zakaj razstava tudi na Prevaljah?

V zbirki Gumbi Franca Pajtlerja so tudi stari vojaški gumbi, najdeni na Koroškem, izdelani iz medenine s primesjo cinka iz prevalske cinkarne (1824-1828).

Razstava je na ogled do konca januarja.

lesna - tovarna ivernih plošč nadaljuje tradicijo lesne na prevaljah

Barbara Gašper, Lesna TIP

Lesna TIP Otiški Vrh, d. d., je v letu 2006 ponovno oživila proizvodnjo vratnih kril na Prevaljah in podbojev v Pamečah z namenom ohraniti tradicijo lesarstva na Koroškem, omogočiti zaposlitev ljudem in povrniti ugled Lesni, ki je bila in ponovno postaja zanesljiv dobavitelj kakovostnih vratnih kril in podbojev.

V okviru aktivnosti pospeševanja prodaje in v okviru aktivnosti ob obeležitvi 35 letnice LESNE TIP smo v oktobru na Prevaljah odprli nov PRODAJNO - RAZSTAVNI SALON, kjer želimo strankam predstaviti in približati celoten proizvodni program Lesne, od notranjih vrat, do ivernih plošč in žaganega lesa.

Ponovni zagon proizvodnje vratnega programa se je izkazal kot pozitiven, saj smo ponovno vzpostavili proizvodnjo, ki je imela tradicijo in ugled tako v Sloveniji kot tudi izven naših meja. Z oživitvijo izdelovanja vratnega programa na Prevaljah in v Pamečah smo omogočili zaposlitev skupaj 80 delavcem, od tega večinoma delavcem, ki so bili že pred stečajem zaposleni v bivši Lesni Pohištvo.

S smiselnim povezovanjem programov od žagarstva do pohištvene industrije želimo nadaljevati s širitvijo programa in asortimenta izdelkov Lesne, ohraniti tradicijo lesarstva na Koroškem in omogočiti delo domačim ljudem.

V LESNI TIP vidimo v lesu strateško prednost, ki jo je potrebno izkoristiti kot prednost regije in Slovenije, zato bomo v naslednjih letih nadaljevali vizijo in poskušali doseči strateške cilje, ki smo si jih zastavili za naslednje obdobje petih let. Med drugim želimo postati prepoznavno in ugledno največje lesnoprredelovalno podjetje v Sloveniji, nadaljevati letno rast prodajne

realizacije in si prizadevati za zagotavljanje celovite kakovosti poslovanja, krepiti položaj na slovenskem trgu in razvijati tržne pozicije tudi na trgih EU in JV Evrope, ter si obenem prizadevati za čim boljše povezovanje s kupci in dobavitelji in povrnitev ugleda lesnoprredelovalni industriji. Prizadevanja želimo usmeriti v promocijo uporabe lesa v izdelkih, saj je proizvodnja teh izdelkov okolju prijaznejša, energetsko najmanj potratna ter zagotavlja ponor CO₂. Naš cilj je tudi krepitev vertikalnega povezovanja primarne in finalne proizvodnje, od proizvodnje žaganega lesa, ivernih plošč in stavbnega pohištva, ter povečevati učinke sinergije.

Predvsem pa želimo tudi v prihodnje sodelovati s krajem in podpirati tako lokalni kot tudi regionalni razvoj s sloganom *prijazni do narave in okolja*.

frizerski salon c&m

Jože Kozlar

Otvoritev frizerskega salona na Prevaljah Trg 36 je bila 1. 3. 2008. Frizerski salon C&M je družinsko podjetje, ki deluje že trinajsto leto. Želja po večjem in svojem jih je s Poljane nad Kocka barom, kjer smo si izkušnje nabirali lepih dvanajst let, nas je pripeljala v sam center naše občine Prevalje.

Želimo in upamo, da bodo na novi lokaciji dobro sprejeti, da nam bodo stranke zaupale, trudili pa se bomo s stalno kvaliteto v koraku s časom, da bomo zaupanja vredni.

cvetličarna »pušlc«

Tjaša Vrčkovnik

Smo mlada cvetličarna, ki je odprla svoja vrata meseca maja v Trgovskem centru Spar na Prevaljah. V svoji ponudbi imamo široko izbiro: rezane-ga cvetja in lončnic za različne potrebe in priložnosti, žalne aranžmaje (ikeba-ne, vence, žarne vence, aranžmaje sveč, aranžiramo darila in dekoriramo prostore, poročne aranžmaje ...

Poudariti želimo izvirnost, drugačnost in tudi drznost naših aranžmajev in dekoracij! Ni potrebno veliko, da osrečiš osebo. Velikokrat je dovolj, da podariš en sam cvet.

Je pa ta cvet lahko kot darilo ali le presenečenje za lepši dan.

v petrolu energetiki širimo poslovanje tudi izven meja koroških občin

Silvija Paar, samostojna komercialistka - Sektor komerciala

Poslovno leto 2008 v Petrolu Energetiki zaključujemo v skladu z zastavljeni cilji. V občinah Mežica, Prevalje, Ravne na Koroškem in Dravograd skladno s pridobljenimi koncesijskimi pogodbami izvajamo gospodarske javne službe sistem-skega operaterja distribucijskih omrežij zemeljskega plina. Na trgu delujemo v vlogi proizvajalca energije, tako električne kot tudi toplotne, za oskrbo sistema daljinskega ogrevanja mesta Ravne ter proizvodnih hal in objektov na zaokroženem gospodarskem območju železarne Ravne. V letu 2008 smo uspeli povečevati svoj tržni delež pri oskrbi odjemalcev z različnimi vrstami energije in storitev, kar nam predstavlja dodatno vzpodbudo za izvajanje načrtovanih aktivnosti v prihodnjem letu.

Kljub trenutni vsesplošni gospodarski krizi smo si leto 2009 načrtali optimistično. Prizadevali si bomo odjemalcem ponuditi to, kar potrebujejo in kar si želijo – cenovno konkurenčnost, zanesljivost, udobnost in okoljsko sprejemljivost. S projekti učinkovite rabe energije in družbeno odgovornim ravnanjem si bomo utrjevali položaj in ugled na trgu. Na področju izvajanja dejavnosti distribucije in dobave zemeljskega plina bomo aktivnosti usmerili v širitev plinovodnega omrežja na povezanih območjih lokalnih skupnosti in gospodarsko zaokroženih območjih. Prizadevali si bomo povečati tržni delež s pridobitvijo novih odjemalcev tako poslovnih, kot tudi gospodinj-skih. Prevzem šestih projektov s področja pogodbenega zagotavljanja oskrbe in prihrankov z energijo v različnih krajih po

Energetika

Sloveniji, ter prevzem Toplarne Hrastnik v letu 2009 pod svoje okrilje poslovanja, nedvomno predstavlja veliko prelomnico v našem poslovanju, saj pomeni razvoj in širitev naše dejavnosti, kar je v tem obdobju še posebej pomembno.

V jedru energetske dejavnosti smo ljudje. Naša strokovnost, spodbujanje skrbi za okolje, spoštovanje drugega, predvsem pa spoštovanje potreb kupcev so vrednote, katerim bomo zvesti tudi v letu 2009. Zavedamo se, da jutrišnji svet pripada tistim, ki z ustvarjalnostjo gradijo prihodnost, tistim, ki znajo in vedo kaj hočejo, predvsem pa tistim, ki verjamejo v to kar delajo.

Zahvaljujemo se vam za zaupanje in Vam želimo vesele božične praznike ter srečno in energije polno leto 2009.

upravna enota ravne na koroškem v letu 2008 – novosti

Naše poslovanje je bilo v letu 2008 in bo tudi v prihodnje usmerjeno predvsem v učinkovito in racionalno poslovanje ter hkrati v ustvarjanje prijaznega administrativnega okolja za naše uporabnike. Zadovoljstvo slednjih se meri sproti z barometrom kakovosti, katerega rezultat se mesečno objavlja na spletni strani Ministrstva za javno upravo. Zadovoljstvo strank se ugotavlja s posebnim vprašalnikom, ki je dostopen na sedežu organa ter na krajevnih uradih, priložen pa je tudi vsem aktom, ki so izdani na zahtevo stranke in jih vročamo po pošti. Zastavljenim ciljem prilagajamo tudi organizacijo poslovanja. Tako so prve sobote v mesecu še vedno namenjene za poslovanje s strankami, medtem ko smo podaljšane uradne ure ob sredah do 18. ure s soglasjem ministrstva ukinili. Meritve so pokazale zanemarljivo število strank v obdobju od 17. do 18. ure, tako da takšna organizacija vsekakor ni bila racionalna. V letu 2008 je pričelo veljati kar nekaj novosti oz. sprememb, predvsem na delovnem področju upravnih notranjih zadev ter okolja in prostora.

1. Prijava in odjava stalnega in začasnega prebivališča

• Prijava stalnega in začasnega prebivališča do ravni številke stanovanja

10. julija 2008 sta bila vzpostavljena kataster stavb in register nepremičnin. Na tej podlagi je pričel veljati 27. člen Zakona o prijavi prebivališča, na osnovi katerega se od 10. julija 2008 naprej podatki o prebivališču obvezno spremljajo do ravni hišne številke, z dodatkom k hišni številki in številko stanovanja. V kolikor hišna številka ali številka stanovanja v večstanovanjskih stavbi še ni določena ali so ugotovljena druga neskladja pri določeni številki stanovanja, mora posameznik pred prijavo prebivališča zadevo

urediti na Geodetski upravi RS. Za območje Upravne enote Ravne na Koroškem je pristojna Območna geodetska uprava Slovenj Gradec, Geodetska pisarna Ravne na Koroškem, Čečovje 12 a, Ravne na Koroškem.

• Odprava krajevnih pristojnosti za prijavo oziroma odjavo stalnega prebivališča

Na podlagi Zakona o prijavi prebivališča lahko posameznik prijavi oziroma odjavi stalno prebivališče na katerikoli upravni enoti v RS, ne glede na kraj prebivanja (odprava krajevnih pristojnosti). Ta določba se je pričela izvajati 1. julija 2008. S tem dnem je bila odpravljena tudi krajevna pristojnost v zadevah izdaje potrdila iz evidence gospodinske skupnosti.

• Naslov za vročanje

Zakon o prijavi prebivališča ureja obveznost oseb, ki prebivajo v RS, da upravljavcu registra stalnega prebivalstva sporočijo naslov v RS, na katerem se jim vročajo pisanja sodišč in upravnih organov (naslov za vročanje). Posameznik mora torej ob prijavi, odjavi ali spremembi prebivališča navesti naslov za vročanje, ki pa je lahko le eden od prijavljenih naslovov v Republiki Sloveniji. Enako velja tudi za stanodajalce, da ob prijavi prebivališča od posameznika zahtevajo še podatek o naslovu za vročanje. Posameznik lahko naslov za vročanje spremeni kadarkoli, tudi če ne prijavlja ali odjavlja prebivališča na osnovi izjave, ki jo poda pred pristojnim upravnim organom.

Vloga za prijavo ali odjavo stalnega in začasnega prebivališča, določitev naslova za vročanje se lahko da tudi elektronsko. Elektronska vloga mora biti podpisana s kvalificiranim digitalnim potrdilom. E-vloge najdete

na spletni strani e-uprave: <http://e-uprava.gov.si>. V teh primerih upravna enota po preverjeni identiteti prosilca izda potrdilo ter mu ga pošlje po redni pošti.

2. Osebni dokumenti

• Prioritetna izdelava osebnih izkaznic in potnih listov

Za izdajo prioritentnih osebnih izkaznic in potnih listov v roku enega dneva, ko za to ni zakonske podlage v Zakonu o osebnih izkaznicah in v Zakonu o potnih listinah (npr. zdravljenje, bolezen oziroma smrt ožjega sorodnika, nujni službeni opravki), se plača upravna taksa, povišana za 50 %. Takšna možnost je v veljavi od 1. februarja 2008 na podlagi Zakona o upravnih taksah.

• Odprava objave preklicev osebnih izkaznic, potnih listov, obmejnih prepustnic in voznških dovoljenj v Uradnem listu RS

Od 9. junija 2008 naprej objava preklicev pogrešanih, ukradenih in izgubljenih osebnih izkaznic, potnih listov, obmejnih prepustnic in voznških dovoljenj v Uradnem listu RS ni več potrebna. Na enotnem državnem portalu e-uprava je na spletnem naslovu: <http://e-uprava.gov.si/e-uprava> vzpostavljena evidenca o pogrešanih, ukradenih oziroma izgubljenih osebnih izkaznicah, potnih listih, obmejnih prepustnicah in voznških dovoljenjih, ki je javno dostopna. Državljan pa mora še vedno naznaniti pogrešitev, izgubo ali krajo osebnega dokumenta pri upravni enoti. Stranka lahko istočasno z naznanitvijo pogrešanega dokumenta takoj vloži zahtevek za izdajo novega.

• Potovanje slovenskih državljanov z osebno izkaznico Dostop do podatkov o tem, kam lahko slovenski državljani potujemo z veljavno osebno izkaznico, je omogo-

čen preko internetne spletne strani Ministrstva za zunanje zadeve RS, in sicer:

http://www.mzz.gov.si/si/konzularne_informacije/pogosta_vprasanja/potovanje_z_osebno_izkaznico

Slovenski državljani lahko vstopajo z veljavno osebno izkaznico v naslednje države bivše Jugoslavije: na Hrvaško, v Bosno in Hercegovino Črno goro in Makedonijo.

3. Prenehanje uporabe upravnih kolkov

Na podlagi določb Zakona o upravnih taksah se od 1. septembra 2008 naprej upravni kolki ne smejo več uporabljati kot plačilno sredstvo za plačevanje upravnih taks.

Fizične osebe lahko v času od 1. septembra do 1. decembra 2008 upravne kolke zamenjajo za gotovino na blagajnah pravnih in fizičnih oseb, ki so registrirane za opravljanje dejavnosti maloprodaje, na katerih so upravne kolke kupile v nominalni vrednosti. Zamenjava je možna tudi na območnih enotah Uprave RS za javna plačila (UJP), pri čemer se izplača 90 odstotkov nominalne vrednosti kolkov z brezgotovinskim nakazilom.

4. Nadgradnja portala e-VEM

Upravna enota Ravne na Koroškem bo tudi v bodoče ohranila status vstopne točke e-VEM, projekta »Vse na enem mestu«. Že do sedaj smo na naši vstopni e-VEM točki nudili storitve za samostojne podjetnike, od 1.2.2008 dalje pa opravljamo tudi naslednje postopke v zvezi z ustanovitvijo d.o.o., s tem da se družbena pogodba ali akt o ustanovitvi sklepa na posebnem elektronskem obrazcu preko e-VEM sistema:

- predlog za vpis v sodni/poslovni register,
- predlog za vpis spremembe v sodni/poslovni register,
- predlog za izbris iz sodnega/poslovnega registra,

- predlog za vpis podružnice v poslovni register,
 - predlog za vpis nameravane firme,
 - prijava davčnih podatkov (vpis v davčni register in izračun akontacije ob registraciji podjetja),
 - oddaja zahtevka za izdajo identifikacijske številke za DDV (DDV-P2),
 - prijava oseb v obvezna socialna zavarovanja (M-1),
 - prijava sprememb podatkov o obveznih socialnih zavarovanjih na odprtih zavarovanjih (M-3),
 - odjava oseb iz obveznih socialnih zavarovanj (M-2),
 - prijava družinskih članov v obvezno z.z. (M-DČ),
 - sprememba podatkov o družinskih članih (M-DČ),
 - odjava družinskih članov iz obveznega z.z. (M-DČ),
 - prijava prostega delovnega mesta oz. vrste dela (PD-1).
5. Novosti Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o graditvi objektov (ZGO-1B)
- Novela zakona o graditvi**
- S 15. aprilom 2008 je pričela veljati novela Zakona o graditvi objektov (ZGO-1), ki prinaša kar

nekaj novosti pri izdajanju dovoljenj za gradnjo.

Najzanimivejša za občane je vsekakor uvedba nove kategorije objektov, t.i. nezahtevnih objektov. To so konstrukcijsko manj zahtevni objekti, zanje je treba pridobiti gradbeno dovoljenje, s tem da je postopek pridobivanja tega dovoljenja poenostavljen. To dovoljenje se namreč izdaja v skrajšanem postopku, v katerem je stranka samo investitor. Zahtevo za izdajo gradbenega dovoljenja za gradnjo nezahtevnega objekta investitor vloži na predpisanem obrazcu.

V kategorijo nezahtevnih objektov spadajo objekti za lastne potrebe (drvarnice, garaže, steklenjaki, ute, bazeni, lope itd.), ograje, škarpe, pomožni infrastrukturni objekti, pomožni kmetijsko-gozdarski objekti (kozolci, lope, rastlinjaki, silosi, skednji, seniki, gnojilšča poljske poti itd.), začasni objekti, spominska obeležja, objekti za oglaševanje, prijavnice ter objekti za telekomunikacijsko opremo, v kolikor izpolnjujejo določene pogoje glede največje površine, višine,

prostornine, odmikov, faktorja pozidanosti ter so pridobljena potrebna soglasja ipd., glede na določbe prostorskih aktov. Razvrstitev objektov glede na njihovo zahtevnost je določena z Uredbo o vrstah objektov glede na zahtevnost, ki je bila objavljena v Uradnem listu RS, št. 37/2008.

Tiste objekte, ki jih nova uredba opredeljuje kot enostavne, se lahko gradi brez gradbenega dovoljenja. To so konstrukcijsko nezahtevni objekti, ki ne potrebujejo statičnega in gradbeno tehničnega preverjanja, niso namenjeni prebivanju in niso objekti z vplivi na okolje. Zanje ni treba pridobiti nobenega dovoljenja (tudi lokacijske informacije ne), ne smejo pa se postavljati v nasprotju s prostorskimi akti.

V to kategorijo med drugim spadajo objekti za lastne potrebe (nadstreški, rezervoarji za utekočinjeni plin ali nafto, male komunalne čistilne naprave, zajetja, zbiralniki za kapnice, utrjena dvorišča), pomožni infrastrukturni objekti, pomožni energetski in komunalni objekti, pomožni kmetijsko-gozdar-

ski objekti (čebelnjaki, kašče, seniki, vrtine ali vodnjaki za namakanje, itd.), začasni objekti (odprti sezonski gostinski vrtovi, prireditveni prostor, oder, itd), vadbena objekti, spominska obeležja, in urbana oprema. Velikost in način gradnje nezahtevnih in enostavnih objektov sta predpisana z uredbo.

Brez gradbenega dovoljenja se lahko začnejo opravljati tudi redna vzdrževalna dela in investicijska vzdrževalna dela, to je izvedba popravil, gradbenih, inštalacijskih in obrtniških del ter izboljšav, ki sledijo napredku tehnike, z njimi pa se ne posega v konstrukcijo objekta in ne spreminja njegova zmogljivost, velikost, namembnosti in zunanji videz (namestitve agregata, naprave za ogrevanje, sončnega zbiralnika ali sončnih celic, toplotne črpalke, vetrnice za proizvodnjo električne energije, izvedba vrtine za geosondo, namestitve klima naprav, vgradnja strešnih oken in drugo).

Vsi objekti, ki se ne uvrščajo v nobeno od navedenih kategorij, so manj zahtevni objekti, za katere je potrebno gradbeno dovoljenje.

obvestilo zavezancem ob pridobitvi nepremičnine

Poročilo povzeto s spleta Ministrstva za finance, Davčna uprava RS - DU Dravograd, Izpostava Ravne na Koroškem

DAVEK OD PREMOŽENJA

Zakon o davkih občanov določa, da davek na premoženje plačujejo fizične osebe, ki posedujejo: stavbe, dele stavb, stanovanja in garaže (v nadaljnjem besedilu: stavbe) ali prostore za počitek oziroma rekreacijo.

Zavezanec za davek od stavb in prostorov za počitek oziroma rekreacijo je lastnik oziroma uživalec. Davek se plačuje ne glede na to, ali lastnik oziroma uživalec uporablja premoženje sam ali ga daje v najem.

Davčni zavezanci morajo vložiti napoved za odmero davka od premoženja v 15 dneh od nastanka davčne obveznosti (od sklenitve kupoprodajne oziroma darilne pogodbe, od izdaje dovoljenja za uporabo oziroma od pričetka uporabe) pri davčnem uradu, kjer nepremičnina leži. Napoved si lahko natisnete s spletne strani DURS ali obrazec dobite na pristojni davčni izpostavi.

Zakon predvideva tudi, da so plačila davka začasno, za dobo 10 let oproščeni prvi lastniki novih stavb.

Oprostitev se prizna tudi za popravljene stavbe, če se je zaradi obnove vrednost povečala za več kot 50 %. Zavezancu se odmerjeni davek zniža za 10% za vsakega četrtega in nadaljnjega dru-

žinskega člana s katerim je v letu pred letom, za katerega se davek odmerja, stalno prebival v lastni stanovanjski hiši ali stanovanju.

Oprostitev lahko uveljavljate z vlogo, ki jo vložite pri davčnem organu, kjer nepremičnina leži, do 31. januarja leta, za katero se davek odmerja (obrazec ni predpisan).

NADOMESTILO ZA UPORABO STAVBNEGA ZEMLJIŠČA - NUSZ

Za uporabo pozidanega ali nepozidanega stavbnega zemljišča se plačuje nadomestilo.

Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča določi zavezanec davčni organ na podlagi podatkov občine do 31. marca za tekoče leto oziroma v roku treh mesecev po prejemu podatkov, ki mu jih posreduje občina.

Zavezanec je občino dolžan seznanimi o spremembi lastništva oziroma spremembi uporabnika nepremičnine v roku 30 dni po nastanku sprememb.

Na tej podlagi bo občina lahko davčnemu organu posredovala prave podatke za odmero NUSZ.

elektro turnšek– tri desetletja razvoja

V podjetju Elektro Turnšek so pred kratkim praznovali 30-letnico delovanja. Janko Turnšek, ustanovitelj in direktor podjetja, se je na začetku svoje poti ukvarjal predvsem z električnimi instalacijami, podjetje pa se je skozi letenenehno razvijalo in raslo, tako da danes za posluje že okoli 100 ljudi. Pred petnajstim leti je podjetje vstopilo tudi na trg telekomunikacij, ko je začelo z izgradnjo kabelsko-razdelilnega sistema v Celju, enega največjih infrastrukturnih in investicijsko zahtevnih projektov v Celju. Z razvojem novih tehnologij se je širila tudi dostopnost infrastrukture v celotni celjski regiji, svojim strankam pa je podjetje Elektro Turnšek poleg kabelske televizije ponudilo tudi široko paleto raznovrstnih storitev in proizvodov, ki vključujejo digitalno televizijo, internet in IP telefonijo. Razvoj na področju telekomunikacij ne preneha

sili v izboljševanje storitev. Ker je v Sloveniji dostop do interneta še vedno pod evropskim povprečjem, želi podjetje prispevati k razvoju širšega lokalnega okolja in tako omogočiti dostop do svetovnega informacijskega spleta poleg Štajerske regije tudi v Koroški regiji. Prav tako pagrađijo tudi lastna optična omrežja, ki bodo še izboljšala kvaliteto in nabor storitev ter povečala hitrosti širokopasovnih priključkov in so že prisotna v večini predelov Celja, izgradnja pa poteka tudi v Slovenj Gradcu. Poleg kabelskih sistemov pa se podjetje ukvarja tudi z izvedbo električnih instalacij za stanovanjske, poslovne in industrijske objekte, izvedbo meritev in projektiranjem električnih in telekomunikacijskih sistemov, najemom dvigalnih odrov in dvigal, izdelavo priključnih vrvic ter gasilskimi nadgradnjami vozil.

šola – drugi dom

Mira Hancman ravnateljica Osnovne šole Franja Goloba Prevalje

Šola, nujno zlo ali potreba? Vprašanje, ki si ga že dolgo ne postavljamo več. Cilje in smernice izobraževanja že dolgo postavlja država, delo izobraževalnih ustanov pa tudi nadzira, preverja in dopušča, do šole v okviru svojega delovanja poiščejo svoje poti. Starši si ob vpisu otroka v prvi razred vedno pogosteje postavljajo vprašanje, ali je šola v kateri bo otrok preživel dopoldan, nekateri otroci pa tudi večji del popoldneva, dovolj kakovostna. Storitve

šole ne ocenjujejo le po tehnični kakovosti, ali so učenci na koncu izobraževanja uspešni, marveč tudi po njeni funkcionalni kakovosti, ali so učitelji v šoli negovali dobro komunikacijo z učenci in starši, ali so izkazali skrb in s tem vzbudili zaupanje staršev in učencev. Pogosto starši pri ocenjevanju šole izhajajo iz lastnih izkušenj, kar pa ni vedno dobro, saj je šola živa in se nenehno spreminja, se prilagaja razmeram in išče poti k boljšemu delu.

Učenci pri pouku gospodinjstva

prvič v šolo

Mira Hancman ravnateljica Osnovne šole
Franja Goloba Prevalje

Prvi šolski dan je za prvošolčka vsekakor velik dogodek. Pravzaprav je pomemben dogodek za celo družino. Šola je obvezna, učenci morajo upoštevati šolski red in urnik pouka.

V šolskem letu 2008/2009 smo v OŠ Franja Goloba sprejeli 43 prvošolcev, 22 dečkov in 21 deklic. Po normativih smo oblikovali dva oddelka: 1. a, ki šteje 21 učencev in 1. b z 22 –timi učenci. Ob sprejemu prvošolcev ne govorimo več, da so se všolali v devetletno osnovno šolo, saj je že zakonsko obvezno. Naši prvi devetošolci pa so že v sedmem razredu.

Šolska zakonodaja nam omogoča, da organiziramo jutranje varstvo od šeste do osme ure, ko se prične pouk. Vsako leto se pojavljajo tudi potrebe po še zgodnejšem varstvu (od 5.30). Žal nam Ministrstvo za šolstvo in šport financira samo dve uri dnevno. Vsekakor smo kot šola pripravljene pomagati pri reševanju tega problema s sofinanciranjem staršev.

Zakonodaja tudi omogoča, da sta v prvem razredu v oddelku dve strokovni delavki, dve ali tri ure dnevno, odvisno od števila otrok v oddelku. Ta možnost daje pedagoškemu procesu izobraževanja in vzgajanja dodatno kakovost. Večja pa je tudi varnost otrok, ki jo starši prvošolčkov želijo in pričakujejo. Otroci so lahko v podaljšanem bivanju do 15. 45. V tem šolskem letu starši niso izrazili potrebe po daljšem obratovalnem času podaljšanega bivanja. V naslednjih letih pričakujemo, da

Krojačkova delavnica

bo ta potreba večja, saj vedno več delovnih organizacij spreminja delovni čas.

Z različnimi oblikami in metodami dela v 1. razredu poskušamo čim bolj omiliti prehod iz predšolske dobe v šolo. S sodelovanjem vrtca in šole, z raznimi dejavnostmi, ki nas povezujejo med šolskim letom, omogočamo predšolskim otrokom, da spoznajo prostore in dejavnosti šole že v predšolskem obdobju (medsebojni obiski, skupni ogledi različnih predstav, športne dejavnosti v telovadnicah). Da naše delo že prvi šolski dan steče gladko in prijetno, potrebujemo kar nekaj podatkov o otroku, o potrebah po varstvu, podaljšanem bivanju, prevozi, o morebitnih boleznih, ki zahtevajo prilagojeno delo ali drugačno prehrano. Vse te podatke nekako pričakujemo, da naj bi jih pridobili ob vpisu otrok v 1. razred, ki poteka v mesecu februarju na šoli. Žal se pogosto dogaja, da starši

izrazijo željo po jutranjem varstvu, podaljšanem bivanju ali prevozi, šele v mesecu septembru, ko je v bistvu že vse sistemizirano, organizirano in odobreno s strani ministrstva ali občine. Zato je vpis prvošolčka in razgovor s šolsko svetovalno službo ob vpisu zelo pomemben. Z informacijami, ki jih pridobimo, lahko bolje organiziramo učno vzgojno delo v 1. razredu.

Kvaliteta pedagoškega dela, varnost otrok, zadovoljstvo staršev in krajanov, pa so prednostne naloge naše šole v naslednjih letih.

Spoštovani Prevalčani, zavedamo se, da lahko še marsikaj izboljšamo, da zgornje meje v vzgoji in izobraževanju ne obstajajo. Tudi z vašo pomočjo in pomočjo občine Prevalje nam bo uspevalo posegati po visoko zastavljenih ciljih. Želi vam uspešno, zdravo, zadovoljno in srečno leto 2009.

Dobrodošlica prvošolčkom v šolskem letu 2008/2009

Ples pred šolo

projekti v letu 2008/09 v enoti vrtca prevalje

Tatjana Grahovac, pomočnica ravnateljice, Enota Vrtec

Zdrav vrtec in FIT gibanje za zdravje

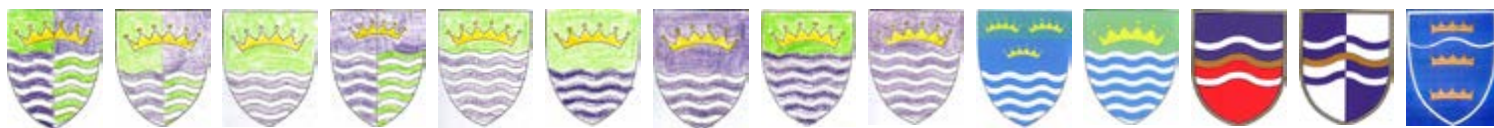

V šol. letu 2008/09 smo se v enoti vrtca odločili za sodelovanje v tistih projektih, ki so naravnani predvsem na pridobivanju izkusnega učenja, ohranjanju kulturne identitete bralne pismenosti, državljanske vzgoje in zdravega načina življenja otrok. Te vsebine se prepletajo tako skozi projekte, kakor tudi preko vsebinskih sklopov različnih dejavnosti in področij.

Projekt Bralna značka predšolskega otroka bo potekal skozi vse leto v sodelovanju s Študijsko knjižnico Ravne na Koroškem. S projektom želimo spodbuditi več branja tudi v domačem okolju in vsem otrokom omogočiti stik s knjigo, ki naj bi jim bila vedno dosegljiva.

Projekt Kulturna pismenost je republiški projekt, v katerem bodo sodelovali vsi otroci 2. starostnega obdobja. Državljanstva vzgoja je prepletena skozi vse vsebine in dejavnosti tekom leta, kakor tudi projekt Zdrav vrtec in FIT gibanje za zdravje.

S temi projekti želimo poudariti pomen zdravega prehranjevanja in gibanja za celoten otrokov razvoj. Fit interesna dejavnost se izvaja tudi v popoldanskem času v prostorih telovadnice OŠ Franja Goloba Prevalje. Vodita jo koordinatorki Andreja Herga in Mateja Praznik, trenutno pa je udeleženih 32 predšolskih otrok.

Nekoč je bilo jezero

Vsako pripoved o nastanku Prevalj začnemo z eno od ljudskih pripovedk, starih storij o jezeru. Nekoč je bilo jezero in pri Temelnu v Zagradu je stal grad. Tri grajske hčerke, ki so se vozile po jezeru, so v nenadnem viharju utonile. Dva na smrt obsojena ujetnika sta si odkupila življenje s tem, da sta razbila Votlo peč. In ko je jezero odteklo tam pod Votlo pečjo, je dal graščak na mestih, kjer so našli hčerki, sezidati cerkvi – v spomin na Marijo cerkev sv. Device Marije na Jezeru, v spomin na Barbaro cerkev sv. Barbare in Rozaliji votlino (kapelico) pod cerkvijo sv. Barbare. [Zapisala: dr. Franc Kotnik, dr. Franc Sušnik].

CELOSTNA PODOBA NASLONJENA NA PRIPOVEDKO

Občinski svet Občine Prevalje je sprejel odlok o celostni podobi Občine Prevalje o grbu, zastavi in prazniku Občine Prevalje (Uradni list RS št. 43/1 7.5.2001, datum objave 31.5. 2001, datum veljave 1.6.2001). Potrdili so predlog strokovne komisije izbora celostne podobe Občine Prevalje (razpis 28. 11. 1998), avtorja univ. dipl inženirja arhitekture Boruta Bončine, ki je svojo upodobitev naslonil na pripovedko o nastanku Prevalj:

Tri kronice predstavljajo graščakove hčerke, valovanje jezera je prisotno v svoji modrini po celotni površini grba,

Valovnica simbolizira prepletanje preteklosti s sedanostjo in prihodnostjo, grb je upodobljen na štitu poznogotskega stila sanitske oblike in simbolizira prevaljsko storijo.

Grb simbolizira prevaljsko legendo o jezeru in treh utopljenih graščakovih hčerah.

Zastava je zlatorumene in modre barve, v zgornjem delu je proti vrhu zastave pripeta peterolistna zlatorumena krona (atribut) na modri podlagi. Modra podlaga je v obliki štirih enakokrakih trikotnikov.

Praznik se praznuje 26. junija v spomin na dogodek osamosvojitvene vojne na Holmcu 1991. Na ta dan je bila na Holmcu izobešena slovenska zastava kot znak samostojne Republike Slovenije.

Priznanja so: častni občan Občine Prevalje, domicil občine Prevalje, priznanje Občine Prevalje, Sušnikova priznanja za področje kulture, priznanja Občine Prevalje za šport.

Nagrada Občine Prevalje je zlati grb Občine, ki je umetniško oblikovan.

1335 Župnijska cerkev sv. Device Marije na Jezeru v Farni vasi pri Prevaljah je v zgodovinskih virih prvič omenjena 25. aprila 1335. Vasica okrog cerkve se je delila na Zgornje in Spodnje Jezero. Zato se danes cerkev imenuje cerkev Devica Marija na Jezeru. V 15. stoletju pa zasledimo tudi prvič omenjeno uradno ime Farna vas (Pfarrdorf).

1814 Prevalje so upravno spadale v okrožje Celovec, ki je bil podrejen guberniju v Ljubljani, vendar se v tem letu kraj Prevalje v indeksu ne pojavlja. V gradivu franciscejskega katastra za Koroško iz leta 1827 pa se pojavljata Prevalje in Farna vas kot dve različni sosednji katastrski občini, ki sta bili poimenovani po najpomembnejših področjih na teritoriju, ki sta ga pokrivali (Vir: Arhiv Slovenije).

1820 Rosthorni, lastniki prevaljskih fužin, so kupili pravice za kopanje premoga na Lešah in pričeli kopati rjavi premog. S tem so bili dani pogoji za nastanek in razvoj sprva cinkarne in pozneje železarske industrije, ki je ponesla v svet ime – Prevalje.

1832 Rosthornovi so pričeli graditi železarno na Prevaljah [danes na Starih sledeh] in jo dogradili leta 1836.

1835 se Pfarrdorf prvič poimenuje v (Prewali) Prevalje, Rosthorni so kraj železarstva poimenovali po

področju s tem imenom, ki je zajemalo današnje Starih sledi, Perzonale, skoraj do Poljane. (Vir: originalni zemljevid Franca Gornika: Katastral Plan der Gemeindende Pfarrdorf in Ilyrien Kreis Klagenfurt Bezirk Bleyburg 1827). Z nastankom železarne na Prevaljah se je ob redkih kmetijah razvil nov kraj s krajevnim imenom Prevalje, kraj se je razširil proti vzhodu do Farne vasi. Središče urbanega naselja Prevalje se je razvilo ob glavni cesti, ki tudi danes občino Prevalje povezuje z Ravnimi, Črno in preko Holmca z Avstrijo.

1863 31. 5. 1863 je skozi Prevalje pripeljal prvi vlak, tako so postale Prevalje povezane z Mariborom in Celovcem.

1875 Samostojna občina Prevalje je obsegala 16 katastrskih občin: Prevalje (kraja Prevalje in Volinjak), Leše (kraja Leše in Kot), Uršlja gora (I in II), Zagrad, Navrški vrh, Dobja vas, Stražišče, Poljana, Mežica, Podkraj, Breznica, Suhi Vrh, Šentanel (Št. Danijel), Jamnica in Strojna.

1850–1918 Od 1850 do 1918 je Mežiška dolina pripadala območju okrajnega glavarstva v Velikovcu (Völkermarkt) in je sodila v sodni okraj Pliberk (Bleiburg). Po letu 1918 so bili iz občine Libuče priključeni Jugoslaviji: Belšak, Dolga Brda, Lokovica in Lom.

1918 Na Prevaljah je bil sedež finančne kontrole

in davčne uprave (do 1939).

1920 Po izidu koroškega plebiscita (10. oktobra) so dokončno začrtali državno mejo med Avstrijo in Kraljevino SHS. Vse upravne službe, ki so bile do plebiscita v Pliberku in Velikovcu, so prenesli na Prevalje. Sedež glavarstva je bil v stavbi ob cesti na Leše, Glavarstvo 1.

1922 Ustanovljen je bil okraj (srez) Prevalje, kamor je sodil tudi sodni okraj Prevalje z devetimi občinami.

1937 Sedež okraja (sreza) Prevalje je bil prestavljen v Dravograd.

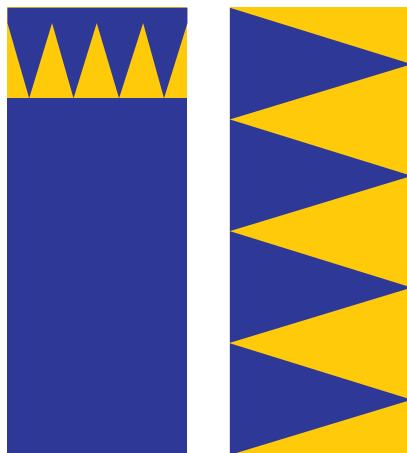
1945 8. maja so ustanovili okraj Prevalje, leta 1948 je postal okraj Dravograd, od leta 1950 do 1955 je bil sedež okraja za Mežiško dolino v Slovenj Gradcu, potem je bil vključen v okraj Maribor.

1952 Po reorganizaciji so namesto krajevnih ljudskih odborov ustanovili občine: Črna, Mežica, Prevalje in Ravne.

1955 Iz štirih občin sta nastali dve občini – komuni: Črna (Črna in Mežica) ter Ravne (Prevalje in Ravne).

1958 Združitev obeh občin – komun v eno občino Ravne na Koroškem (za Mežiško dolino).

1963 Od 1. 4. 1963 so bile po sklepu Občine Ravne na Koroškem (za Mežiško dolino) imenovane

NASELJA, ki danes tvorijo Občino Prevalje, so zapisana v Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o ustanovitvi občin ter o določitvi njihovih območij (Ur.l. RS, št. 56/1998) in v Odloku o uvedbi novih imen za območja oziroma ulice v naselju Prevalje (Uradni list RS, št. 88/99) so:

Belšak, Breznica, Dolga Brda, Jamnica, Kot pri Prevaljah, Leše, Lokovica, Poljana, Prevalje, Suhi Vrh, Stražišče, Šentanel, Zagrad.

KATASTRSKE OBČINE na območju Občine Prevalje so:

Belšak, Breznica, Dobja vas-del, Dolga Brda, Farna vas, Jamnica, Leše, Lokovica, Navrški Vrh-del, Poljana, Prevalje, Stražišče, Suhi Vrh, Šentanel, Uršlja gora -del, Zagrad - del.

ULICE, ki so v naselju Prevalje: Glavarstvo, Na Fari, Na produ, Nicina, Ob Meži, Perzonali, Pod gonjami, Polje, Pri Brančurniku, Pri postaji, Prisoje, Spodnji kraj, Stare sledi, Trg, Ugasle peči, Zgornji kraj.

Občina Prevalje v sedanji organiziranosti je pričela z delovanjem 1.1.1999. Spada med srednje velike slovenske občine, saj meri 5807 ha ali 58,07 km² in ima 6.457 prebivalcev.

krajne skupnosti Črna, Mežica, Prevalje, Ravne, ki so prevzele tudi komunalno dejavnost. KS Prevalje je opravljala komunalno dejavnost do ustanovitve Občinskega komunalnega podjetja leta 1976.

1968 Sprejeto je bilo poimenovanje naselij na Prevaljah, ki jih je predlagal dr. Franc Sušnik s sodelovanjem prof. Stanka Kotnika. Imena naselij izvirajo iz zgodovinskega izročila kraja. Pobude za poimenovanja so se porajale na KS Prevalje leta 1966, ko je bil tajnik Franc Čuk. V decembru leta 1967 je bil izdelan elaborat (št.: R/5-521/1-1967) dipl. ing. arh. Andreja Lodranta z načrti ureditve označenja naselij s hišnimi številkami in 2. julija 1968 je bil v Medobčinskem Uradnem vestniku št. 11 objavljen odlok o poimenovanju naselij: Glavarstvo, Na Fari, Na produ, Nicina, Ob Meži, Perzonali, Pod gonjami, Polje, Pri Brančurniku, Pri postaji, Prisoje, Stare sledi, Trg, Ugasle peči, Polje, Spodnji kraj, Zgornji kraj. Odlok je pričel veljati 19. julija 1968. Ime Pri Brančurniku, prej Dobja vas, se je pojavilo šele z Odlokom o uvedbi novih imen za območja oz. ulice v naselju Prevalje (UR I. 25/98), ki je začel veljati 29.3.1998 kot predpriprava za referendum o razdelitvi občine Ravne-Prevalje.

V skladu z evropsko zakonodajo se standardi glede terminologije poimenovanj naselja usklajujejo in spreminjajo.

1988 Pred letom 1988 sta bili na Prevaljah dve krajevni skupnosti: Trg in Polje Prevalje.

1989 Na območju Občine Ravne je bilo 13 krajevnih skupnosti.

1994 Po referendumski odločitvi prebivalcev Mežiške doline so nastale v Mežiški dolini tri občine: Ravne-Prevalje, Mežica, Črna.

1998 Občina Ravne-Prevalje se je razdružila in Prevalje so postale samostojna občina (referendum 19. 4. 1998).

22. 12. 2005 je bil Občini Prevalje podeljen status mesta, sklep je bil objavljen v Uradnem listu št. 121, str. 14113, 30. 12. 2005.

ŽUPANI OBČINE PREVALJE

PRISTOV Leopold	1911-1920
LAHOVNIK Franc	1920-1923
ČOP Anton	1923-192 ...
LAHOVNIK Franc	... - 1934
RIFEL Jože	1934-1935
KUGOVNIK Jurij	1935-1941
PLEŠIVČNIK Ernest	1941-1944
ENCI Hubert	1945-1947
PAČNIK Ivan	1948-1949
JAMER Zdravko	1949-1952
KOREN Pavel	1952-1953

PREDSEDNIKI SKUPŠČINE OBČINE RAVNE NA KOROŠKEM ZA MEŽIŠKO DOLINO, KI SO IMELI STATUS DANAŠNJEGA ŽUPANA

ČERNEC Adolf	1955-1958 od 1959
podžupan	
HERCOG Ivan	1958-1962
FALE Franc	1963-1966
KERT Jože	1967-1969
STRMČNIK Ivan	1969-1974
VRČKOVNIK Rudi	1974-1982
TUŠEK Franc	1982-1984
VEČKO Maksimiljan	1984-1988
PRATNEKAR Jože	1988-1990
CIGLER Adi	1990-1994

ŽUPAN OBČINE RAVNE-PREVALJE

VEČKO Maksimiljan 1994-1998

ŽUPAN OBČINE PREVALJE

TASIČ dr. Matic	1998-2002
požupan: Danilo VUTE	
TASIČ dr. Matic	2002-2006
podžupan: Danilo VUTE	
TASIČ dr. Matic	2006- ...
podžupan: Danilo VUTE	

brančurnikov dol 2 – zaščitno arheološko izkopavanje

Maja Kumprej Gorjanc, arheologinja

Posege na zemljišča, kjer naj bi potekala Rimska cesta na območju Prevalj, ureja odlok o razglasitvi nepremičnih in zgodovinskih spomenikov.

Na vsakem zemljišču, ki je na tem zaščitenem območju, je potrebno izvesti arheološke raziskave. Za lokacijo Brančurnikov dol je Koroški pokrajinski muzej, glede na predvideno gradnjo trgovskega centra, od lastnikov podjetja INPOS, d. o. o., Celje, dobil naročilo za arheološki pregled in sondiranje zemljišča.

Lokacija se nahaja na območju grobišča, ki ga v strokovni literaturi imenujemo kar Zagrad. Dejstvo je, da Zagrad leži ob antični cesti na sredini med Kolationo (Slovenj Gradcem) in Juenno (Globasnico). Umeščen je na 16,5 km, kar ustreza obcestnim postajam (mansio, mutatio), ki so skrbele za neoviran promet in potnike. O pomembnosti Zagrada govori najdba sarkofaga in delov edikul - nagrobnih kapelic, ki so tipični spomenik podeželskih elit. Ohranjeni deli nagrobnih kapelic predstavljajo ostanke značilnih družinskih grobnic tipa Šempeter, ki so bile postavljene znotraj obzidanih grobnih parcel. Njihovi lastniki so bili dokaj premožni prebivalci. Ob tipološkem pregledu zbranih tako ali drugače okrašenih nagrobnih spomenikov ugotovimo, da gre za bogatejše nagrobne spomenike, ki bi prej sodili h grobišču rimske vile, kakor pa k grobišču neke večje naselbine. Zato je povsem mogoče, da je na Zagradu obstajala podeželska vila, ki je imela funkcijo obcestne postaje. Za potrditev obstoja podeželske vile s pripadajočim grobiščem bi bilo potrebno raziskati, v kolikor je to sploh mogoče, širše področje Zagrada in najti naselbinske sledi, tako bivalne kot gospodarske (npr. kamnite temelje, opeko, centralno kurjavo, tlak ter kovinske in keramične najdbe).

Arheološke raziskave so potekale konec meseca junija 2008 pod vodstvom arheologinje Saše Djura Jelenko. Pri izkopavanjih je sodelovala tričlanska strokovna ekipa in osem delavcev.

Na travniku, ki leži južno od regionalne ceste Ravne na Koroškem – Prevalje, smo zakoličili in raziskali 8 sond. V zgornjem delu so bile pod stalnim strokovnim nadzorom strojno izkopane. Čiščenje profilov in strganje posameznih stratigrafskih enot je potekalo ročno. Stratigrafska situacija je bila razmeroma enostavna. Pod travnato rušo in ostanke ornice so se menjavale plasti aluvialnega nastanka. Arheološko zanimivi sta bili le dve strukturi - jama in ostanke tlaka. Nad jamo je bilo odkritih nekaj odlomkov atipičnih prazgodovinskih in rimskih keramičnih posod, v samem polnilu jame pa ne. Starost jame zato ni določljiva. V plasti enakomerno razpršenih manjših prodnikov, ki izgleda kot slabo ohranjen tlak, so se ohranili zgolj drobci oglja. Oboje kaže le na slabo ohranjene sledove človeške prisotnosti v preteklosti. Ker nismo odkrili dovolj kvalitetno ohranjenih podatkov in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, smo po dveh tednih nehali z raziskovanjem in prostor sprostili.

Med izkopavanji smo dobili informacijo, da so severno od avtobusne postaje pri Brančurniku nekoč naleteli na neko zidovje in črepinje. Ogled terena je pokazal, da se na omenjeni parceli v neposredni bližini Meže mogoče skrivajo ostanke ceste, glede na omenjeno zidovje, lahko tudi ostanke podeželske vile. V tem delu je ohranjen prvotni nivo.

Pričakujemo in upamo, da bomo lahko v bližnji prihodnosti raziskali teren ob ravnici reke Meže in da bomo s tem dobili takšne rezultate, kot bi si jih vsak arheolog in občan Prevalj želel. Kajti arheološke ostaline na širšem območju Prevalj so neizmeren vir človekove preteklosti in sredstvo za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje. Zato obstaja vznemirjenost ob pričakovanju nadaljnega raziskovanja terena.

PRIJAVA ARHEOLOŠKIH NAJDB V ZASEBNI HRAMBI

Na podlagi 135. člena novega Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/2008) imajo hranitelji arheoloških najdb, za katere nimajo potrdila o izvoru, možnost, da te najdbe prijavijo do 1. marca 2009.

Namen je formalna ureditev zbirk ali posamičnih arheoloških predmetov v hrambi fizičnih in pravnih oseb, ki so bili pridobljeni iz najdišč na današnjem ozemlju Republike Slovenije, evidentiranje predmetov, ki so bili pridobljeni z dedovanjem ali na kakšen drug način. Pobuda se nanaša tudi na naključne najditelje arheoloških predmetov, ki jih hranijo pri sebi in doslej o njih zaradi kakršnihkoli razlogov niso obvestili pristojnih institucij.

Celoten poziv Ministrstva za kulturo si lahko preberete na novi internetni strani Koroškega pokrajinskega muzeja <http://www.kpm.si>, v rubriki novice in dogodki, objavljeno 17.10.2008.

mestni/urbani prostori v mestu brez meščanstva

Borut Bončina, arhitekt

KJE SMO IN KAM GREMO IN ...JA, OD KJE ŽE PRIHAJAMO/IZHAJAMO?

Prevalje niso od včeraj, njeno meščanjenje pa je skorajda od-danes. V bivanjski fari šele umestitev železarne na območju katastrske občine Prevalje pospeši naselitev in s tem prvo urbanizacijo osrednjega dela doline. Sprememba geo-strategije v osrednji Evropi koncem XIX.stoletja povzroči prenos železarske proizvodnje v Donawitz in Leoben in zdesetka populacijo in osiromaši krajino. Gospodarsko si je kraj opomogel šele po pol stoletja, populacijsko pa se šele okoli l.1970. In kaj lahko nastane iz opuščenega kraja kot vas brez utripa in brez življenja? Pozidava Prevalj se je zapisovala kot obcestna s tremi ločenimi punkti. Zahod so zaobsegali Perzonali/t.i.Štrankgas, osrednji del se je stiskal okoli gostiln pri odcepu za Leše in osredok okoli cerkve Sv.Device Marije na Jezeru. Ostalina se je skozi čas zgolj dogajala obcestna pozidava znotraj ruralne/podeželske strukture. Preval se nikakor ni-in-ni prevalil/oblikoval. Vezava na preteklost in bajke je bila opravičljiva in možna le v trenutkih vzpostavljanje izhodiščne točke za bodoče namene/ namere v letu 1999 s samostojno občino in vzpostavitev svojih obeležij. Vezava na mitično je zapelela v/na realno in abstraktno je zgolj zapisalo dejstva. Tako že v grbu val kot glasovna oznaka imena Pre- val-je in kot zaris lege preloži duhovno v običajno/profano. KAJ JE IN KAJ NI ... ARHITEKTURA? A nezainteresiranost za urbani razvoj in istočasno dajanje prednosti graditvi stanovanjske in industrijske gradnje napram elementom bivanjskih in urbanih prostorov, se je manifestirala v osemdesetih s predvideno zazidavo na Polju, ki pa na srečo ni bila realizirana. Tako je bilo Prevaljam puščeno zadosti praznega/nepozidanega prostora, na katerem se lahko ponovno artikulirajo novi mestni elementi izven nebuloz modnosti in z njo povezanih praznosti citirano-citiranih atributov. Naselje se preoblikuje/transformira v mesto šele z nastankom presežnih elementov, katere običajno naselje za svoj vsakdan ne potrebuje. Tu ne govorimo o zagotavljanju trgovske dejavnosti, o primernih komunalnih in podobnih vodih ali o manj ali bolj širokih cestah. Presežek in izvem se začne s ponudbo prostočasovnih površin, kulturnih ustanov in predvsem javnega odprtega prostora, kjer prihaja do srečanj in križanj poti in interesov/ zanimanj prebivalcev kraja/meščanov in ostalih ljudi iz bližnjega in daljnega sosedstva. Vsi ti odprti prostori pa niso postavljeni v nek nedefiniran ali nezanimiv okoliš, ampak delujejo znotraj zanimivih točk v kraju, kjer so obkroženi z objekti javne uprave, kulture ... Istočasno sem spadajo v ta krog poleg ploščadi, trgov/trgcev (piazzet) še posebej mestni parki, katerih razlika z običajnim zelenilom je ureditev/zasaditev v smislu urbane krajinske arhitekture in ne populistične hortikultura vrtičkarske zasaditve/ureditve! Potrebna je prefinjena določitev elementov urbane opreme v obliki celostne podobe kraja v izogib umeščanju sporadične »tetra-pak« komunalne opreme v obliki cenenih posednih klopi, košev za odpadke, luči/osvetljenosti ipd, KAJ JE ... NASELBINA ... IN KAJ NI ... MESTO? Naselbina, ki je s sklepom vlade RA na Silvestrovo 2005 postala mesto, rabi čas za izgradnjo svojega prebivalstva, da le-to lahko začne živeti z mestom kot takim in ne zgolj s poštnim naslovom ali prostorom, kjer ima svojo posest in kjer preživi večinoma le nočni del dneva. Mesto postane šele kraj/naselje v sistemu »24/7« najrazličnejših storitev in ponudb. Nastajanje mesta pa je bodisi zgodovinski proces, kjer se prostor v mestu in človek/prebivalec medsebojno izgrajujeta skozi neprekinjen proces učenca in učečega ali pa s sistemom nastavljenih začetno oblikovanih točk v obliki ploščadi, trgov in trgcev ter parkov, ki omogočajo ljudem, da doživljajo svoje življenje izven ozkih hišnih okvirov in jim ponujajo možnost kroženja, srečavanja n samo-izgrajevanja med ostalimi ljudmi. Prevalje kot nekdanja raztegnjena vaška naselbina omogoča nastavke za najmanj devet mestnih in hkrati meščanskih obcestnih javnih prostorov, ki kot taki že obstajajo/vegetirajo v prostoru brez svojih zadolžitev in/ali opredelitev v telesu mesta. So več kot ne ostaline, zarasline ali naključni prazni prostori, ki čakajo, da se jih odkrije/imenuje/zadolži. KJE IN KAJ ... IN ZAKAJ? Zasaditev, ki se odčitava zahodno od nekdanje Kinodvorane/Sokolskega doma je zanemaren mestni prostor, ki rabi samo kanček truda in poznavalske roke, da vzcveti kot zahodni začetek osrednjega dela Prevalj. Dole-vozno obstajata dva zazelenjena prostora, ki ju povezuje novi podest lokalne ceste in ta dva prostora omogočata globinsko povezavo Trga in Prisoj. Obe površini mejita na nekdanje zemljišče hladilnic in skladišč piva nekdanje gostilne Jelen, ki jo poznamo tudi kot Ahacovo hišo. Nasproti nekdanjega gostišča Enci ali vzhodno od Ahaca je pred Pošto zanemaren prostor. Na zgornji ploščadi Avtobusne postaje je med potokom in nekdanjo bolnišnico/Špitalom prostor z delovnim imenom Špitalski trg in ga je možno spremeniti v eno osrednjih turistično-izobraževalnih točk Prevalj. Na spodnji ploščadi nekdanje prve samopostrežbe na Koroškem je možno urediti urbani trg z ustreznimi parkirnimi prostori in zgodovinsko postavitev tako rimske kot železarniške dediščine kot Vandravski trg. Parkirišče pred Druženim domom je možno z umestitvijo novega prizidka knjižnice spremeniti v mestno večnamensko ploščad. Naslednji park, ki ga je možno s prekocestnim združevanjem oživiti kot celovit mestni hibridni javni prostor, je območje nekdanjega ribnika, sedaj »skladišča« bist/poprsij kulturnih zaslužnikov, ki lahko skupaj z bodočim križiščem »Pri vagi« in popločenjem pred VA-BA obudi površine v enovit trodimenzionalen prostor. Območje Polja je ogromen prazen prostor za umestitev prepotrebne mestnega parka, ki bi nudil zavetje našim mamicam in malčkom ter generaciji tretjega življenjskega obdobja. Končna točka je zelena površina v Logu, kjer obstoječa pasarela/sprehajalnica po cesti od krožišča pa do Markovega podvoza ponuja novo vzporednico po kroni obvodnega nasipa in istočasno možnost izvajanja prosto-časovnih in športnih aktivnosti. Pomembna vozlišča pa so še pred Železniško postajo, pred farno cerkvijo in pri Krišanu Na Fari.

obnova cerkve sv. janeza krstnika na poljani pri prevaljah

Gabrijel Cizl, župnik

Župnija Prevalje je v letošnjem letu pristopila k izvedbi dvoletne investicije (2008/2009) na podružni cerkvi sv. Janeza Krstnika na Poljani, ki izvira iz začetka 14. stoletja ali celo iz druge polovice 13. stoletja – čas zgodnje gotike. Investicija zajema dela na temeljih in zidovih, na strešni konstrukciji ter deloma na freskah v prezbiteriju. Letos je potekala sanacija temeljev in odvodnjavanja. Trenutno se utrjujejo freske v prezbiteriju, da se bo le-ta lahko povezal s kovinsko vezjo, v letu 2009 pa je predvidena obnova strehe in zvonika. Sedanja kritina bo zamenjana z novo – s cepljenimi macesnovimi skodlami na površini 475 m². Ta dvoletna investicija znaša 166.220,93 €, od tega 49% prispeva Ministrstvo za kulturo, ostalo mora zbrati župnija, ki pričakuje tudi pomoč širše družbene skupnosti, sponzorjev, ki imajo posluš za koroški kulturni spomenik, v katerem se odkriva izjemen pečat preteklosti, ki postaja v umetnostnem zgodovinskem pomenu vedno večji ponos kraja – Mežiške doline ter na ozemlju Republike Slovenije.

V naslednjih letih naj bi se nadaljevalo odkrivanje in restavriranje fresk na stenah, restavriranje oltarja, kora in vzpostavitev prvotnega stropa. Podlaga za izvedbo sedanjih in tudi nadaljnjih del je kakovostno izdelan »Elaborat z izsledki sondažnih raziskav«, ki ga je pred leti izdelal akademski kipar, restavrator specialist – vodja mariborske nadškofijske restavratorske delavnice g. Mladen Kuhl. Iz elaborata je razvidno, da vsebuje kulturni spomenik neprecenljivo zakladnico zgodnjega in poznogotskega ter poznobaročnega stenskega slikarstva na Koroškem. Po besedah Janeza Balažica, univ. dipl. um. zgod., pa so stenske slikarje v gotskem prezbiteriju srednjeevropskega pomena!

Vsa dela potekajo v dobrem in korektnem sodelovanju z Zavodom za varstvo kulturne dediščine, ki nad deli vrši strogi nadzor ter nudi tudi strokovno pomoč.

Pozornost zbujata tudi na severni strani pozidana kapela, posvečena sv. Jobu, ki ima v njej tudi svoj oltar – menda edini pri nas. Cerkev sama stoji na izredno pomembni zgodovinski lokaciji – lahko bi rekli na mostu med nekdanjim vzhodom in zahodom; na kulturno turističnem območju, v sedanjem zgodovinskem parku Poljana v občini Prevalje in je bila v letu 2005/06 vključena v čezmejni projekt Slovenija-Avstrija z nazivom »Po poteh koroške kulturne dediščine«, sofinanciranega s strani programa Phare 2003, Slovenija-Avstrija. Cerkev sv. Janeza Krstnika na Poljani pa je tudi nema priča dogodkov naše polpretekle zgodovine ter osamosvojitvenih podvigov. Kakor Janez Krstnik – njen zavetnik –, ki je umrl za resnico, so tudi mnogi v njenem okrilju v svojem prepričanju umirali zanjo.

Njen zvonik, ki je kakor prst v nebo in bo v naslednjem letu

Ob tem je treba omeniti, da je iz te cerkve znan tudi poznogotski kip, izrezljan iz lipovega lesa – glava Janeza Krstnika (danes skrbno hranjen). To izjemno srednjeveško umetnino smo Slovenci pokazali na mednarodni razstavi v Parizu 1963.

dobil novo preobleko, pa naj bo vsem nam v opomin in svarilo, da se kaj takega nikoli več ne ponovi. Naj ta obnova poveže nas vse danes živeče v nove dobre ljudi, da bo človek človeku brat in ne sovrag.

blagoslov obnovljenega zvonika v šentanelu

Klavdija Sonjak, Dominika Peršak

Na rožnovensko nedeljo, 5. oktobra 2008, smo na Šentanelu imeli velik praznik, saj smo poleg obletnice posvetitve naše farne cerkve blagoslovili tudi težko pričakovani obnovljeni zvonik. Kot župnijska

cerkev se cerkev svetega Danijela prvič omenja leta 1755. Viri navajajo različne razlage o tem, kaj se je zgodilo s prvotno cerkvijo. Po prvi naj bi bila pozidana brez temeljev, po drugi pa naj bi prvotna

cerkev v celoti pogorela, na njeni zasnovi pa so postavili novo. Zob časa cerkvi ni prizanesel, še zlasti ne njenemu zvoniku, ki je bil prepotreben obnove. Ker je ta zvonik edini ostanek nekdanje

romanske cerkve, je bilo potrebno pri obnovi narediti klasične apnene omete z gašenim apnom in streho zvonika prekriti z macesnovimi skodlami. Naredili so tudi novo uro, strelovod, jabolko s križem, mehanizem za zvonove, obnovili so »polkna«, okna v zakristiji, izboljšala se je statika na zvoniku, delno so se nakazali loki; nakazan je tudi prvoten obokan vhod v cerkev, ki je viden na zunanjem delu zakristije.

V letu 2003 smo pričeli vsako prvo nedeljo v mesecu zbirati darove za obnovo zvonika, v cerkvi smo postavili tudi skrinjo, kamor se je lahko darovalo. Na začetku leta 2007 so kmetje darovali macesen, ga podrli, sledil je razrez lesa in zlaganje. Obnovitvena dela so se pričela v začetku maja letošnjega leta in se z blagoslovom tudi končala. Blagoslov zvonika in slovesna maša s procesijo je bila 5. oktobra ob 14. uri.

Posebno zahvalo je dobil g. Marjan Sonjak, ki je za obnovo zvonika žrtvoval svoj neizmeren trud, energijo, čas in ljubezen. Pomagal je od samega začetka, tako pri iskanju primernih izvajalcev kot z dobronamernimi nasveti in delom. Skrbel je za nadzor nad pravočasno in kvalitetno iz-

vedenimi deli, organiziral delovne akcije, tople malice in opravil še mnogo drugih del. Hvaležni smo tudi našemu bivšemu kaplanu Marku Drevenšku, ki nas je s svojo pozitivno energijo in optimizmom prepričal, da smo z deli pričeli predčasno. Zahvalili smo se vsem izvajalcem in drugim strokovnjakom, ki so nam pri obnovi pomagali z nasveti ter vsem, ki so z vdano molitvijo pripomogli, da so se dela varno končala. Gospodična Saša Oder je za vsako hišo v fari iz starih skodel izdelala prečudovite spominke in tako omogočila faranom, da smo odnesli del cerkvice tudi na svoje domove. V kulturni sobi smo si ogledali posnetek fotografij in filma o delu na zvoniku.

Cerkev z okolico je bila razkošno okrašena z venci, cvetjem in zastavami. Za prijetno vzdušje po maši je poskrbel pihalni orkester s Prevalj in domačl ansambel. Farani so se ob prijetni glasbi, prigrizkih in pijači družili še celo popoldne. Praznovanja so se udeležili tudi številni rojaki, ki se radi vračajo v sončni Šentanel, ter predstavniki občine Prevalje. To je bil najlepši sklep obnovitvenih del v naši župniji. Bogu hvala.

dobrodelna obnova perovčeve kapelice

Marjan Berložnik

V centru Prevalj ob cesti na Prisoje, ob eni najstarejših stanovanjskih hiš, Perovčevi hiši v lasti družine Tajčman, obnovljena v letih 2007 in 2008, stoji versko znamenje iz časov prejšnjih lastnikov Perovcev, Perovčeva kapelica. Objekt zašiten v skladu z odlokom kot spomenik kulturne dediščine. Kapelica je bila potrebna obnove. Na željo lastnikov, v sodelovanju s podjetjem Meža, d. o. o., ki je bilo glavni izvajalec del na stanovanjskem objektu, so jo temeljito obnovili. Poslikal jo je Leander Fužir, rojen Prevaljčan, in s tem svojemu kraju poklonil čudovite stvaritve, narisane s fasadnimi barvami ThermoShield, kar bo bistveno pripomoglo k trajnosti obnovitvenih del. Motivi, vzeti iz svetopisemskih vsebin: Lurška Mati, Križani Jezus, Oznanjevalec na gori, ter Rojstvo Jezusovo, izražajo upanje in pričakovanja našega človeka. Vsebinsko dopolnjujejo v gornjih trikotnikih naslikani sveto-

pisemski simboli; oljčna vejica, golob miru, ribi, itd.

Kapelica živi v sozvočju z okolico v vseh letnih časih, prostora ne obremenjuje, mu je v okras, saj deluje kot celota in nevsiljivo pritegne pogled vsakega mimoidočega.

In Prevalje so ob svoji deseti obletnici še bogatejši ...

spletni portal bajta

Jure Lesjak, Bajta.si

Si tudi vi želite brezplačno Bajto? Od temeljev do prave Bajte.

Spletni portal Bajta, ki ga lahko najdete na internetnem naslovu www.bajta.si, je prvi spletni časopis na Koroškem. Nastal je v mesecu marcu, tako da Bajta ni čisto nova, saj je stara že več kot pol leta. Namen informativno-zabavnega portala temelji predvsem na postavitvi in uveljavitvi alternativnega medija, ki skuša z različnimi pristopi podajati kar se da širok spekter informacij povezanih s Koroško. Zaradi tega smo oblikovali slogan »Tri doline v eni Bajti«, s katerim ciljamo na poročanje tako iz Mežiške, Mislinjske, kot tudi Dravske doline. Posebnost Bajte je tudi v tem, da je njena vsebina v celoti dostopna izključno v elektronski obliki, ki je najhitreje rastoča oblika komuniciranja na svetu, in da so vsi novinarski prispevki bralcem dostopni brezplačno.

Na Bajti si ne želimo klasičnega posredovanja informacij, zato smo že na samem začetku zasnovali portal, ki bo sestavljen iz več različnih vsebinskih sklopov. V prvi vrsti je ta ideja nujna zaradi same kvalitete celotne vsebine, ki preko raznovrstnih oblik obiskovalcem spletne strani omogoča bolj zanimivo

branje oziroma informiranje o dogodkih na Koroškem.

PR' NAS

Novičarski del portala smo poimenovali po Koroško – imenuje se Pr' nas. Z vsakodnevniimi novicami in reportažami želimo zapolniti manko ažurnih prispevkov iz naše regije, ki smo jih do nastanka naše spletne strani lahko brali zgolj v tiskanih časopisnih medijih. Prednost Bajte je na tem področju očitna, saj so informacije na eni strani zaradi neomejenosti s časom dostopne hitreje in vseskozi, na drugi strani pa zaradi neomejenega prostora, ki ga dopušča svetovni splet, prispevki ponujajo bolj poglobljeno vsebinsko poročanje z različnih dogodkov.

T'K PRAJJO

Tudi drugi vsebinski sklop smo poimenovali »po naše« - z naslovom T'k prajijo. V tem delu se posvečamo predvsem različnim intervjujem z bolj ali manj znanimi posamezniki, ki so na tak ali drugačen način povezani s Koroško. Prostor namenjamo tudi tedenskim kolumnam, s katerimi želimo kritično pristopiti k aktualnemu dogajanju na našem območju in drugod po svetu.

KŠAJTNI

Novo dimenzijo je na področju kultu-

re odprla posebna rubrika namenjena ustvarjalnosti – Kšajtni. V tem sklopu skrbijo za pestrost in raznoličnost vsebine številne recenzije knjig, cdjev in filmov ter mnogi drugi prispevki, od potopisov, fotozgodb, pa vse do leposlovnih tekstov.

ALBUM, FORUM IN DOGODKOVNIK

Na Bajti se ukvarjamo tudi s fotografijo, saj menimo, da je podajanje informacij v slikovni obliki zelo pomemben dejavnik pri oblikovanju celostne podobe spletne strani. Do sedaj smo v Albumu objavili že skoraj sto petdeset različnih galerij, katerih gledanost je zavidljivo visoka. Zgolj enostransko podajanje informacij lahko obiskovalci portala presežejo s sodelovanjem na dovršenem spletnem forumu, kjer uporabniki izmenjujejo svoja mnenja in ideje, ter na tak način pomembno prispevajo k vzpostavitvi javnega prostora za svobodno izražanje. Na Bajti smo ustvarili tudi Dogodkovnik, kjer so na enem mestu zbrane vse prireditve, ki se odvijajo na Koroškem, v primeru, da kakšna manjka, je obiskovalcem omogočeno dodajanje morebitnih manjkajočih.

Pridružite se nam na prvem koroškem spletnem časopisu. Vstop v Bajto je na voljo vedno in povsod. Oddaljeni ste zgolj za klik – www.bajta.si.

koroški mladinski kulturni center Kompleks

Nina Meh

Tudi koroška ponuja dokaj možnosti mladinskega udejstvovanja, vendar se s ponujenim še zdaleč ne smemo zadovoljiti, temveč se moramo truditi za boljšo vključenost mladih v socialne mreže. Veliko spremembo je tako prinesel Koroški mladinski kulturni center Kompleks, ki je bil ustanovljen februarja leta 2006. Klub sestavljajo dnevni bar, večnamenska dvorana in učilnica. Koroški mladini ponuja kulturno-zabavni program, pokriva različne interese mladine, tako da se za vsako zainteresirano radovedno glavno nekaj najde. Lahko bi rekli, da ponuja alternativno »klasičnemu« preživljanju prostega časa v stilu »gremo na kavo, sok, pivo...«, seveda v gostilno, kam pa drugam,« ki se je s Kompleksom preoblikovala v »gremo na pesniški večer, na koncert, na potopisno predavanje, na tečaj tujega jezika, na jazz abonma ...« in še in še. Vse to si lahko mladi privoščijo v Kompleksu. Tako si lahko »fotografili« naberejo izkušnje in jih

tudi pokažejo v Fotokompleksu. Tako možnost udejstvovanja mladina tudi potrebuje!

KJE JE MLADINSKA GLEDALIŠKA SKUPINA?

Manko je viden tudi v tem, da na Koroškem praktično ne deluje kakšna mladinska gledališka skupina, ekipa igre željnih, ki bi svoje interese in posluh za igro še izboljšala s kakovostnim preživljanjem prostega časa v gledališki skupini. Očitno se več zainteresiranih ljudi najde za šport, ostale »duhovne dejavnosti« pa so diskriminatorno zanemarjene. Prioriteta Koroške pa je zato prav njen športni duh. Obstaja kar nekaj športnih klubov. Že sama Gimnazija Ravne na Koroškem, ki je športno-naravoslovno naravnana, mladim ponuja veliko vrst in možnosti rekreacije. Park pri gimnaziji, smučišče Poseka, dva bazena, stadion, DTK, tek na smučeh, aerobika ... in še bi lahko naštevali. Prav je, da

Pogovor prof. Anje Benko na pesniškem večeru na Prevaljah z mlado pesnico Ano Pisar ob izidu njenega knjižnega prvenca.

je mladim ponujeno toliko možnosti, ter da jih seveda tudi v največji meri izkoristijo.

KAKO MLADE PO KONČANEM ŠTUDIJU PRIVABITI NAZAJ NA KOROŠKO?

Zaradi vseh dejavnikov, ki vplivajo na izoblikovanje identitete koroške mladine, je potrebno spodbujati participacijo mladih v organiziranih dogodkih. Pri tem pa se poraja konfliktno vprašanje, vsaj kar se tiče študentarije – kako mlade po končanem študiju privabiti nazaj na Koroško, ko pa velikokrat sploh nimajo možnosti zaposlovanja in udejstvovanja v svoji stroki. Prvi korak pri tem je lahko že aktivno spodbujanje, podpora in pripravljenost na sodelovanje z mladimi s strani raznih društev, delodajalcev, klubov, javnih zavodov, občin ...

Tako je tudi Klub koroških študentov eden izmed posrednikov podpore študentom, hkrati pa jim vsekakor olajša študij. Tako npr. organizira predstavitve določenih delodajalcev zainteresiranim dijakom. Klub študentom ponuja razne popuste, ki jih lahko koristijo v Ljubljani, Mariboru in na Koroškem. Subvencionirajo vstopnice za kino, bowling, članarino Koroške osrednje knjižnice Franca Sušnika, avtobusni prevoz, kopališča Pristan, Zreče, Fontana, fitnes na Ravnah in v Dravogradu, bazen na Ravnah in razne koncerte. Letos so uvedli posebno dobrodošlo ugodnost, in sicer popuste pri LPP študentski karti za mestni

promet v Ljubljani. Organiziran pa je bil tudi KKŠ FEST, pod vodstvom Nejca Žagarja, kjer so članom KKŠ-ja ponudili zanimivo paleto športnih iger, zabave ter izletov. Zaključek KKŠ FEST-a, pa se je dogajal ravno na Prevaljah, na novo urejenih športnih objektih. Študentom tudi ponujajo koroški spletni časopis E-ibržnik, kjer lahko vse vedoželjne glave prebirajo članke iz prve roke, članke študentskih možganov, izkušenj, nasvetov. KKŠ med drugimi projekti, kot sta sodelovanje na Škisovi tržnici ter Pesniška olimpiada, trikrat letno prireja Koroško Gavdo v vseh treh univerzitetnih središčih: Ljubljani, Mariboru in Portorožu. In letošnja Ljubljanska koroška gavda v Ljubljani, ki se je zgodila 18. 11. 08 v Cvetličarni Mediapark in je tako podrla vse rekorde, saj se je udeležilo okoli 650 zadovoljnih koroških študentov. Mladi pa seveda lahko na Koroškem izkoristijo svoje potenciale v različnih društvih. Tako npr. Kulturno društvo Kultura mladih Prevalje letos že drugič v novembru prireja uspešno Pesniško čajanko, prav tako v Črni na Koroškem deluje KUD Krsnik, v Mežici pa Izobraževalno kulturno društvo mladih Perkmandelci. V Dravogradu in Slovenj Gradcu pa mladim aktivno udejstvovanje ponujata Mladinska kulturna centra Dravograd in Slovenj Gradec. Priznajmo pa, da morajo mladi tudi žurati oz. gavdati, saj je medna sprostitev nujna za boljše funkcioniranje možganskih električnih povezav. Koliko je to res, prepustimo nevrologom. Tako se mladi ob raznih aktivnostih lahko čez vikend sprostijo v Kompleksu na Ravnah, Jagi Babi v Šentjanžu, Royalu v Slovenj Gradcu, Center Caffé-ju na Prevaljah, Rožmarinu na Ravnah ... Pomemben faktor pri povezovanju vseh naštetih možnosti, ki jih lahko v svoj prid izkoristi koroška mladina, pa je Koroški spletni portal Bajta. Spletni časopis, ki posrka ponujene priložnosti vseh treh dolin in jih nemudoma ponudi zainteresiranim.

Kaj, kdo, kako in več o Bajti, pa si lahko preberete v samostojnem članku Bajte.si.

Kakorkoli že, v mladih na Koroškem je potencial, ki ga je potrebno izkoristiti! Športniki naj pridno brcajo žoge, naravoslovci iščejo vzroke in posledice, jezikoslovci naj sestavljajo slovensko-koroški slovar, družboslovci naj bodo kompetentno kritični do družbenega in političnega dogajanja, pravniki naj skrbijo za red in zakon, akademiki oz. umetniki pa naj razstavljajo svoje umetnine.

ob 500-letnici rojstva primoža trubaraja

LETO 2008 JE VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE RAZGLASILA ZA TRUBARJEVO LETO.

Anatolij Štern v vlogi Trubarja na Povhovem mlinu v Šentanelški reki 6. junija, ob Trubarjevem rojstnem dnevu, Mitja Šipek v vlogi mlinarja, Trubarjevega očeta ..., Vinko Ošlak, slavnostni govornik. Prireditev je potekala v organizaciji KD Prevalje.

tehniški dan v znamenju trubarja

Katjuša Knez, prof. slovenskega jezika OŠ Frnja Goloba Prevalje

»Tako kot se je Trubar zavedal, da je jezik pomemben za kulturo in da brez kulture ni naroda, tako se tudi mi zavedamo pečata, ki ga je Trubar s svojim delom dal Slovencem. Osnovnošolci Osnovne šole Franja Goloba ohranjamo Trubarjevo dediščino ...«

O tem in še o čem več je razmišljal učenec Primož Dlopst iz 9. razreda v literarnem spisu z naslovom Primož Trubar, s katerim je sodeloval na literarnem natečaju Mestne občine Slovenj Gradec in dobil njihovo priznanje.

Na šoli smo te njegove besede tudi udejanjili. 19. in 20. novembra smo izvedli tehniški dan, ki je potekal v znamenju Trubarja. Učenci 6. in 7. razredov so si v Narodnem muzeju Slovenije 19. novembra v Ljubljani ogledali razstavo Primož Trubar in njegov čas, 20. novembra pa so si razstavo ogledali še učenci 8. in 9. razredov. Vsi, razen 9. razredov, so se udeležili tudi doživljajsko-ustvarjalnih delavnic, ki so bile povezane s Trubarjem, časom, v katerem je živel, ter zgodovino. Doživljajsko-ustvarjalne delavnice odlikuje učenje skozi igro, aktivna udeležba učencev in praktično delo. To je način učenja, ki je izjemno zabaven, zato ostane učencem tudi dalj časa v spominu.

6. razredi so sodelovali na delavnici z naslovom Razvoj pisave, kjer so se seznanili z različnimi vrstami pisav, vse od začetnih zapisov v pradžini, pa do sodobnih pisav, kakršne uporabljamo danes. Spoznali so tudi zgodovino tiska ter preučili novosti, ki jih je prinesel.

7. razredi so odkrivali zanimivosti iz rimske epigrafike ter spoznavali kamnite spomenike na delavnici Rimski lapidarij, 8. razredi pa so sodelovali na knjigoveški delavnici Ane bukvice, kjer so spoznavali, kako je nastajala prva slovenska knjiga. Spremljali so celoten postopek ročne vezave, nato pa si vsak svoj »Trubarjev Abecednik« izdelali in okrasili tudi sami.

Učenci OŠ Prevalje na delavnici Razvoj pisave

Določene razstave, ki si jih lahko ogledamo v Narodnem muzeju Slovenije, se tematsko prekrivajo z učnim načrtom. Tako so si 9. razredi poleg razstave o Trubarju ogledali tudi razstavo Kratka zgodovina Slovencev. Za vodilo razstave je izbran jezik, slovenščina. Ob etapah prehajanja slovenščine iz jezika ljudstva v jezik naroda z vsemi značilnimi pojavi, so naši učenci na kratko odkrivali zgodovino našega naroda in ob tem svoje že osvojeno znanje poglobljali in ga tudi nadgrajevali.

Ker je bilo v Ljubljani v dveh dneh okoli 260 učencev, smo čas, ko so določene skupine čakale na delavnice in na ogled razstav, zapolnili z ogledom po Ljubljani, ki sta ga zelo strokovno vodila dva naša učitelja. Med drugim smo šli tudi z vzpenjačo na grad in si tako z gradu ogledali Ljubljano tudi malo drugače. V Narodnem muzeju Slovenije so naše učence izredno pohvalili, njihovo pridnost in tudi motiviranost za delo.

osemdeset letnica leopolda suhodolčana in stanka kotnika

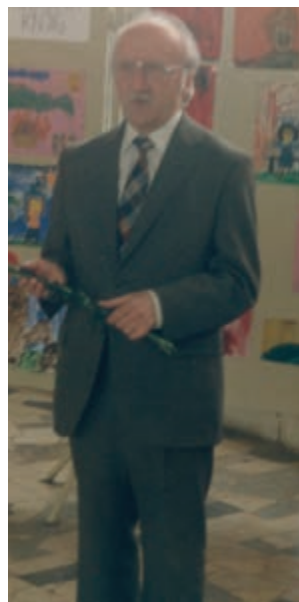
Greta Jukič

PROF. STANKO KOTNIK, SLAVIST IN FOTOGRAF

Stanka Kotnika poznamo kot enega od 'očetov bralne značke', izjemnega slavista, odličnega fotografa, metodika in avtorja knjig. Svoje znanje je prenašal na študente na Pedagoški fakulteti v Mariboru, takrat še Pedagoški akademiji, kjer je kot izjemen metodik vnašal v delo bodočih učiteljev svoje didaktične zamisli. Njegova bibliografija obsega čez sto enot samostojnih publikacij, raziskav, recenzij, strokovnih člankov, knjigi Po poteh slovenskih pisateljev, Spodbude ... Imel je izjemen posluš za etnografsko dediščino. Slovencem bo ostal v spominu kot eden izmed pobudnikov bralne značke. V njegovih zapiskih najdemo zapis: »Na ta srečni dan (8. 3. 1960) je koroški slavistični aktiv sprejel mojo pobudo, ki jo je zavzeto

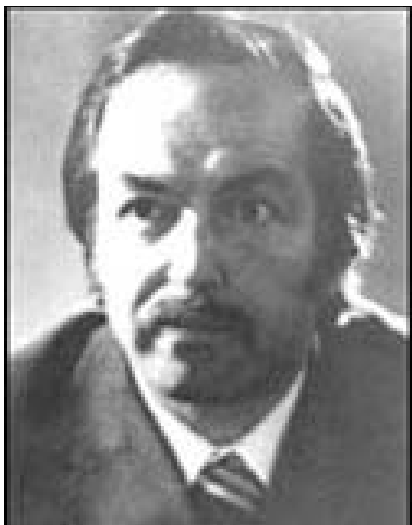
podprl moj prevaljski ravnatelj in vodja slavističnega aktiva Leopold Suhodolčan, da ob »šolski« slovenščini uvedemo še posebno obliko knjižne vzgoje - tekmovanje za značko.« Slovencem je odkril Antona Olibana, Prešernovega prijatelja, ki je bil kaplan na Prevaljah (+1860) in je kot prvi dobil v korekturo tipkopis Prešernovih Poezij.

»Bil je izjemen fotograf, delo njegovih fotokrožkov z učenci na Prevaljah je bilo zelo opaženo, prejeli so kar nekaj najvidnejših državnih nagrad tedanje Jugoslavije ...«, je povedal Herman Vehovar, nekoč pomočnik ravnatelja v šoli na Prevaljah, ki je nadaljeval Kotnikovo delo s področja fotografije, na Krojačkovem dnevu na prireditvi v spomin na Kotnika in Suhodolčana *Da na ta svet ne bi legla pozaba* ... v organizaciji KD Prevalje in OŠ Prevalje.

pisatelj leopold suhodolčan tudi slikar

Prof. Silva Sešel

Leopolda Suhodolčana poznamo kot velikega kulturnika Mežiške doline, ki je kot mlad, neobremenjen s krajevno zgodovino in ljudmi, prišel na Prevalje. Poznamo ga kot odličnega ravnatelja, ki je užival hvalo učencev, spoštovanje kolegov in ugled pri krajanih. Poznamo ga kot uspešnega otroškega in mladinskega pisatelja, saj njegovi Cepecepetačevci, Naočnik in Očalnik še danes uspešno živijo med mladimi. Poznamo ga po zbirkah novel Človek na zidu, Med reko in zemljo in z obsežnim opusom romanov, v katerih izrisuje sočasni malomestni svet na Koroškem. Poznamo ga kot soustanovitelja Prežihove bralne značke, ki je, predvsem po njegovi zaslugi, postala vseslovenska.

Manj poznamo njegovo ljubiteljsko likovno ustvarjanje. Vedeti moramo, da so ta nekdanja učiteljska bila nadvse kvalitetna, ker so mlade učitelje izobraževala a splošno kulturno dejavnost. In tako ga je na učiteljski v Mariboru poučeval slikar, scenograf in restavrator Maks Kavčič. Za Kavčičeve haloške in prekmurske pejzaže je značilen pretanjen kolorizem. Od njega je dobil prva strokovna znanja, da se je

kasneje lahko izražal tudi likovno, čeprav je prva in najmočnejša bila le beseda. Za to spominsko razstavo ob 80-letnici smo izbrali nekaj njegovih značilnih del, jih strnili v ciklus DREVO IN ROŽA. Drevo je zelo razširjen izrazni motiv, saj simbolizira življenje, letne čase – drevo v cvetju, ozelenelo, polno sadežev; golo, brez listov. Ravno ta zadnji videz je pritegnil Suhodolčanovo oko. Njegova drevesa so mogočno, velika in visoka, sinonim moči, vendar rjava barva je predvsem barva ilovice, prsti. Mogočen hrast simbolizira tako moralno kot fizično moč. Suhodolčanova drevesa so gola, žalostna, ekspresivna, izpričujejo neko dokončnost. Ni samo otožnost poznih jesenskih dni, je boleča otožnost. Rjavi kolorit deluje mehko, izžareva

milino, a že naslednji trenutek jo razbije z grobimi, trdimi potegi tuša.

Kot nasprotje osamljenim drevesom je slikal cvetje – cvetne šopke, ne eno samo, ampak rože združene v šopek. Tu pride do izraza barvni kolorit, kjer gre bolj za igro barve, skladnost, ubranost. Ta barvna harmonija na nas vpliva umirjeno, ugodno; šopek »lampiončkov« je kot smeh iz srca, kot prijazen pozdrav znanca. Pa tudi, če gre za komplementarnost učinkujejo prijetno, saj so to kombinacije, ki jih narava nenehno ustvarja. Razstava slik je odkrila še en portret Leopolda Suhodolčana.

V letu 2009 bo KD Prevalje izdalo mapo z reprodukcijami slik Leopolda Suhodolčana.

Vsako leto ob dnevu spomina na mrtve položi župan venec na grob častnega občana dr. Franca Sušnika, letos, ob 80-letnici, tudi na grob Leopolda Suhodolčana.

trideset let umetniškega ustvarjanja igorja senekoviča

Anamarija Štibilj Šajn, umetnostna zgodovinarica, besedilo iz kataloga ob jubilejni razstavi Ujet v svobodi

Igor Senekovič, grafični oblikovalec, Prevaljčan, se je s prvo samostojno razstavo predstavil že leta 1981 v Družbenem domu na Prevaljah. Njegov likovni in kiparski talent je med prvimi opazil akademski kipar Andrej Grošelj, ki je v Osnovni šoli Franja Goloba na Prevaljah poučeval likovno vzgojo. Pod njegovim mentorstvom je Igor z velikim veseljem in vnemo oblikoval naslovnice šolskega glasila Vigred in se udeleževal številnih likovnih in kiparskih kolonij. V letih 1979–1983 je bil na pobudo slikarja Franca Boštjana član društva koroških likovnikov. Na grafični šoli ga je med drugimi poučevala priznana akademska slikarka Vida Slivnik Belantič, ki je ravno tako opazila njegov likovni talent in njegova likovna dela so bila deležna prvih resnih kritik in usmeritev. Svobodna izbira časa in dela mu omogočata, da občasno vstopa v svet likovnega ustvarjanja. Večna inspiracija in vir ustvarjalnosti so mu Sabunike pri Zadru, kamor se vrača vsako leto že od otroštva. Njegova slikarska in kiparska izpoved še ni končana, nemirna ujetost išče dalje ...

Ujetost v svobodi! V ta svet svobode in ujetosti je Igor Senekovič vstopil pred tremi desetletji in v tem času prehodil zanimivo, bogato in evlucijsko pot. Njegova ustvarjalnost sega na številna likovna področja, na katerih sledi intimni umetniški vokaciji, s katero pripoveduje in izpoveduje svojo resnico. Njegova dela tako predstavljajo raziskovanja različnih likovnih medijev in stilnih pristopov, so odhajanja na področja različnih likovnih tehnik in raznovrstnim motivnim izhodiščem. Zdi se, da likovne pristope in rešitve podreja izbrani vsebini, da bi tako dosegel še močnejšo izraznost.

... Nekega dne je zemlja, glina, tista najbolj primarna in elementarna snov, vklejena v čas in prostor, postala tvarina njegovega stvariteljstva. Ob poti na Brinjevo goro se je porodila ekspresivna podoba Križanega ... Koliko idej, koliko inspiracij. V belem marmorju jih avtor udejanja tudi v obliki inspiracij z veliko začetnico.

galerija mohorjan – lepa pridobitev za prevalje

Jožko Kert, Kulturno društvo Mohorjan

Galerijo »Mohorjan« smo odprli že lansko jesen. Primeren prostor, ugodna lokacija in skrbno pripravljene razstave, so v dobrem letu ponudile občanom niz odmevnih razstav, ki so jih obiskovalci lepo sprejeli. Za našo občino in kulturo je galerija posebnega pomena, saj nudi občanom ogled razstav in stik z do sedaj manj poznanim likovnim področjem, šolski mladini nudi lepo dopolnitev k likovni vzgoji, omogoča razstave članom Društva koroških likovnikov, predstavlja dela slovenskih likovnikov, v razstave vključujemo likovnike iz zamejske Koroške. V letošnjem letu je društvo prire-

dilo petnajst razstav. Posebej naj omenimo sodelovanje s Koroškimi likovniki – razstavljali so slikarji Karl Micheu, Karl Vovk in Valentin Oman, kar je lep doprinos v letu medkulturnega dialoga. Omenimo naj tudi natis slikarske mape Franja Goloba, akad. slikarja, N'mau čriez izaro, s katero smo obudili spomin na 95. obletnico slikarjevega rojstva (1913) in na 70. obletnico izida njegovih lesorezov N'mau čriez izaro (1938). Galerija Mohorjan nedvomno bogati kulturno podobo naše občine. Dosedanji obiski razstav to tudi potrjujejo.

RAZSTAVE V LETU 2008

- 1/ VIDA SLIVNIKER-AKAD. SLIK. 7.2.-17.2.
- 2/ SLIKARSKA KOLONIJA CERKLJE 22.2. – 10.3.
- 3/ KAREL MICHEU 14.3. – 5.4.
- 4/ ANDREJ GROŠELJ, AKAD. KIPAR 10.4. – 3.5.
- 5/ DR. NEŽIKA PETRIČ – FOTO 9.5. – 31.5.
- 6/ SEBASTIJAN OBLAK – FOTO 5.6. – 17.6.
- 7/ KAREL VOVK – ARH./SLIKAR 19.6.-15.7.
- 8/ VIKTOR KONJEDIC – AKAD. KIPAR 11.8.- 29.8.
- 9/ KOR. ANDRAGOŠKO DRUŠTVO 29.8.-3.9.
- 10/ VALENTIN OMAN – AKAD. SLIKAR 6.9. – 30.9.
- 11/ TOMO JESENIČNIK – FOTOGRAF 2.10.-15.10
- 12/ SAŠA DJURA JELENKO IN DARJA ČREŠNAR 16.10.-30.10
- 13/ PREVALJE IN DR. F. SUŠNIK 7.11.-17.11.
- 14/ IGOR SENEKOVIČ 17.11. – 30.11.
- 15/ RAZSTAVA JASLIC 4. 12. – 22.12.

enajsti sušnikovi dnevi 2008

Vera Mrdavšič, vodja strokovnega posveta o delu in življenju dr. Franca Sušnika

Pred stodesetimi leti se je rodil na Prevaljah. Njegovo življenje je bilo bogato in polno. Imel je veliko darov in z njimi je obogatil številne rodove Slovencev pred drugo svetovno vojno in po njej kot velik človek, profesor, ravnatelj in humanist. Najbolj je obogatil Korošce, predvsem tostran meje, pa tudi zamejske rojake, saj ni nikoli prebolel, da mu je plebiscit pretgal domovino na dvoje. Spoznala sem ga kot nižješolka ravenske gimnazije, ki si je takrat šele utirala pot med priznane slovenske gimnazije in je čez čas postala prepoznavna dobra šola v Sloveniji. Dijaki smo ga spoštovali in občudovali njegovo bogato znanje. Bil je oče in duša gimnazije – takih pedagogov je malo, tudi drugod po svetu. Vse dijake je poznal in tudi njihove domače razmere. Prisluhnil jim je. Bil je gibalno kulturnega utripa Koroške, brez katerega bi bili manj kulturno ozaveščeni in ta del Slovenije bi bil še bolj odmaknjen. S študijsko knjižnico nam je odstiral duhovna obzorja in z muzejem bližnjo in daljno prihodnost. Občudovali smo njegovo jasno in prodorno besedo. Kadar je spregovoril na prireditvah, je bila to velika maša slovenske besede in duha. Pred desetletji je bilo srečanje slovenskih in drugih metalurgov na Ravnah. Pozdravil jih je dr. Sušnik tudi v nemškem jeziku. In po končane srečanju je eden izmed nemških metalurgov dejal, da v svojem življenju ni slišal tako lepega nemškega jezika. Osemindvajset let je minilo, odkar je odšel. Mlade generacije skorajda ne vedo za njegovo delo. V nas – starejši in srednji generaciji – pa je živ njegov spomin. Ali se zavedamo ali ne, živi v kulturni podobi Koroške krajine.

Vabimo Vas, da s svojim spoznanjem obudite spomin in uza-vestite njegovo delo.

Vnuk dr. Franca Sušnika Andrej Rozman Roza

ENAJSTI SUŠNIKOVİ DNEVI 2008

Jožko Kert, Kulturno društvo Mohorjan

SUŠNIKOVİ DNEVI SO LETOS PONUDILI OBSEŽEN PROGRAM ŠESTIH PRIREDITEV:

- odprtje razstave Prevalje in dr. Franc Sušnik, ki sta jo pripravila Koroški pokrajinski muzej in KOK dr. Franca Sušnika z Raven na Koroškem,
- predstavitev novega romana Marjana Kolarja –Primer profesorja Klasinca (roman o dr. Francu Sušniku), predstavitev je bila na

Ravnah in na Prevaljah,

- predstavitev filma producenta Prostudio Košuta Beseda materina, ti moja, draga domačija (ta je bila na Ravnah, Prevaljčani smo ta film že videli),

Ustvarjalci: Josip Košuta, avtor filma *Beseda materina, ti moja, draga domačija*, Jožko Kert, organizator Sušnikovih dnevov, Andrej Grošelj, akademski kipar.

- enodnevni strokovni posvet o življenju in delu dr. Franca Sušnika – pridobili smo dvanajst predavateljev (Marjan Kolar, Drago Benko, mag. Karla Oder, dr. Reginald Vospersnik, dr. Janko Zerzer, mag. Majda Fister, dr. Avguštin Malle, mag. Irena Oder, dr. Bruno Hartman, dr. Jožef Smej, Jože Lodrant, mag. Irma Kolar), ki so spregovorili o pomenu Sušnikovega dela za Koroško in o njegovem strokovnem delu. Sušnikovi sopotniki – pričevalci (akademik Lojze Lebič, Janko Messner, Marija Suhodolčan Dolenc, Tone Golčer, Mitja Šipek, Josip Košuta, Majda in Marjan Lebič, Stanko Lodrant in Silva Sešel) so še dodatno osvetlili to veliko osebnost, ki je svojim delom omogočila Korošcem vstopiti v svet izobraževanja, ki je s svojim zgrajenim sistemom estetskih in umetniških vrednot lahko nam vsem za zgled.

»Danes so nam še kako potrebni SUŠNIKI!« je povzel svoj nagovor akademik Lojze Lebič.

Na koncertu skladb zloženih na Sušnikova besedila smo prisluhnili osmim novitetam, ki jih je napisalo pet slovenskih skladateljev. Lepo glasbeno doživetje.

Pridobitve letošnjih Enajstih Sušnikovih dnevov so naslednje: izdali smo Kolarjev roman, prof. dr. Jakob Lamut (Univerza v Ljubljani) je k razstavi prispeval sestavek o pudljanju oz. o tehnoloških inovacijah nekdane železarne na Prevaljah, na strokovnem posvetu smo se obogatili z novimi spoznanji o pomenu Sušnikovega dela za Koroško in ves slovenski kulturni prostor, natisnili bomo zbornik predavanj s strokovnega posveta, slovensko zborovsko zakladnico smo obogatili z novimi skladbami na Sušnikova besedila.

Organizatorju je uspelo pridobiti širok krog sodelavcev – predavateljev, pevcev domačih zborov, tudi Komornega zbora Akademije za glasbo v Ljubljani, instrumentalistov ...

Lepo je spoznanje, da imamo doma sposobne glasbenike in zборе, ki zmorejo naštudirati tudi zahtevnejša dela. Še posebej

Janko Mesner, pisatelj iz Celovca

nas navdaja zadovoljstvo nad odzivom zamejskih strokovnjakov – predavateljev (Slovenski narodopisni inštitut Urban Jarnik, Krščanska kulturna zveza, Slovenski znanstveni inštitut – vsi iz Celovca). V letošnjih Sušnikovih dnevih je aktivno sodelovalo sto petdeset nastopajočih. Razveseljiv je bil odziv mladih na predavanjih. Šest prireditev si je ogledalo okrog šesto obiskovalcev. Še nikoli doslej pa ni bil odziv medijev tolikšen kot letos. O Sušnikovih dnevih so poročali vsi osrednji mediji, radijske hiše, VTV pa je pripravila posebno oddajo. Posebej se moramo zahvaliti za zgledno sodelovanje v programu letošnjih SD 2008 vodji KOK dr. Franca Sušnika mag. Ireni Oder in njenim sodelavcem ter vodji Enote Koroškega pokrajinskega muzeja gospe mag. Karli Oder. Takega sodelovanja si želimo tudi v prihodnje. Za pomembno opravljeno delo smo mohorjani prejeli več pohval. Sušnikovi dnevi so kulturna manifestacija, ki želi biti vredna Sušnikovega imena in sadov njegovega dela. Da bi le segla ta prizadevanja še do širšega kroga naših občanov, pa tudi do širše programske, moralne in denarne podpore občine in gospodarskih družb v kraju.

Za zaključek: Pokojni dr. Anton Trstenjak je večkrat poudaril misel cesarja Justinijana, ki je rekel, *da se domovina varuje in gradi s peresom* (beri s kulturo) in mečem. Upajmo, da je z mečem ne bo več potrebno varovati in graditi. S peresom (kulturo)

pa še kako!

UGLASBENA SUŠNIKOVA BESEDILA

Jožko Kert, Kulturno društvo Mohorjan

Letošnji Enajsti Sušnikovi dnevi 2008 so poleg ostalih prireditev postregli poslušalcem tudi s koncertom skladb na Sušnikova besedila, ki je bil v Družbenem domu v petek, 14. 11. 2008. Že na pomlad smo posredovali skladateljem Sušnikova besedila z željo, da jih uglasbijo. povabilu se je odzvalo pet skladateljev: Tadeja Vulc, Maks Strmčnik, Janez Močnik, Damijan Močnik in Andrej Misson. Prejeli smo devet skladb, krstne izvedbe skladb so odpeli naslednji izvajalci: MoPZ Vres (dirigentka Almira Ro-

izvedbi dveh samospevov: Janez Močnik Svetonočne misli, Idila.

Poleg omenjenih krstnih izvedb so vresovci odpeli še skladbe, nastale že pred leti: Jakob Jež Ljub cvet je vres, Iz sna stoletij. Za konec koncerta pa smo lahko prisluhnili še kantati Radovana Gobca – Opomnja (iz leta 1972 – napisana za praznovanje 350-letnice železarstva v Mežiški dolini), ki so jo odpeli pevci prevaljskih zborov Vres, Mohorjan in Karantanija. Zbor je vodila Almira Rogina, pri klavirju je bila Helena Buhvald. Novonastale skladbe so lepa obogatitev slovenske zborovske zbirnice, vse skladbe so bile lepo sprejete, posebej skladba V slovo Tadeje Vulc, mlade skladateljice iz Radelj ob Dravi. Vnovič

Študentski mešani pevski zbor KD Mohorjan, dirigentka Helena Buhvald

gina) - Janez Močnik - Kdaj? ŠmePZ Mohorjan (Helena Buhvald) - Janez Močnik - Srce, ne obupaj. Komorni zbor akademije za glasbo iz Ljubljane (Marko Vatovec) je odpel: Andrej Misson Pozdravljena, pesem Koroška, Andrej Misson Idila, Tadeja Vulc V slovo, Damijan Močnik Svetonočni misli. Mezzosopranistka Valentina Ovnič je ob spremljavi instrumentalnega tria (Dušan Štrikar - klarinet, Jerica Žgeč - violončelo, Uroš Lečnik - kontrabas) odpela krstni

smo lahko prisluhnili mezzosopranistki Valentini Ovnič, ki nas vselej preseneti z odličnimi solopevskimi nastopi. Sušnikovi teksti so pritegnili k sodelovanju skladatelje, povezali so domače zборе, solistko, instrumentaliste in gostujoče pevce iz Ljubljane. Hvala skladateljem, zborovodjem in pevcem za študij skladb, hvala instrumentalistom za sodelovanje. Lepo je spoznanje, da imamo v domačem kraju zборе, soliste in instrumentaliste, ki so sposobni predstaviti nova glasbena dela. Lepo je spoznanje, da se mohorjanovim vabilom za nove skladne radi odzivajo skladatelji – tokrat že drugič. Naj spomnimo, da so pred dvema letoma zložili skladbe na Slomškova besedila. In kot zadnje naj velja zapisati nadvse lepo spoznanje, da ima dr. Franc Sušnik uglasbeno že devet svojih tekstov, kar ni zanemarljiva bera. Nekatere tekste je uglasbilo tudi več skladateljev: Idila (Janez Močnik in Andrej Misson), Vres (Lebič, Jež in Andrej Misson) in Svetonočne misli (Maks Strmčnik in Janez Močnik). **Vse to so lepi sadovi Sušnikovih dnevov.**

Moški pevski zbor Vres

marjan kolar: primer profesorja klasinca

MOJE LITERARNE UPODOBITVE DR. FRANCA SUŠNIKA

Marjan Kolar

Ilustracija naslovnice Igor Senekovič

Če ne bi bilo vabila za sodelovanje na letošnjih Sušnikovih dnevih, bi roman Primer profesorja Klasinca v tipkopisu še naprej stal na polici mojega zasebnega arhiva, kakor je pred tem stal že 48 let.

Roman je nastal poleti 1960 v dvanajstih dneh iz neke takratne velike

pisateljske nuje. Vendar mi je, takoj ko je bil napisan, postalo jasno, da zaradi kritičnega pogleda na družbeno dogajanje v Sloveniji in na odnos Klasinc - družba ne bi mogel iziti. Zato sem nekatere njegove segmente uporabil kot vir za roman Išči poldan, ki sem ga nato vzporedno s svojim drugim pisanjem oblikoval precej dolgo, saj je izšel šele sedem let pozneje. Res pa je bil zelo dobro ocenjen in mi je l. 1968 prinesel nagrado Prešernovega sklada.

Po besedah iz utemeljitve nagrade je roman izrazil nekatere tipične značilnosti takratnega časa. Družbena angažiranost v njem je bila ocenjena kot pristna in neprisiljena.

Ker sem to snov izčrpal, sem se v naslednjih letih lotil novih izzivov v svojih pisateljskih načrtih, Primer profesorja Klasinca pa postavil v arhiv in ga tam pustil.

Ob ponovnem branju po 48 letih se mi zdi pomembno poudariti naslednje:

Besedilo deluje presenetljivo sveže in zgodba teče v napetem ritmu. Jezik je pogovorni, vendar knjižni, brez slengovskih banalnosti. Poustvarjena je ritmična govora, način pripovedi je dialoški, poln prekinitev, vrivkov, tudi zamolkov, tako da bralca priklene in

ga miselno angažira. Osebe so prepričljive in ostanejo v spominu. Oblikovanost besedila je podobna detektivki, saj hlata za zgodbo obeh glavnih junakov v stilu: 'Kaj pa se bo zgodilo potem?'

Roman Išči poldan je besedilo, ki je jezikovno in slogovno oblikovano bolj intelektualno umirjeno v skladu s slovenskim psihološkim realizmom kot Primer profesorja Klasinca. Kompozicijsko so vanj vključena številna nova prizorišča in dogajanja (npr. prizori iz zdravilišča, uredništvo lokalnega časopisa, ulica trgovin in nakupov itn.),

zato se tu usoda profesorja Klasinca umakne v drugi plan pripovedi in se skoraj izgubi ob zgodbah drugih literarnih likov v njem.

S časovne distance se je zato izkazalo, da je Primer profesorja Klasinca žanrsko povsem nov roman, kjer je težišče pripovedi mnogo bolj na razpletu zgodbe kot na psihološki poglobitvi in utemeljitvi likov in njihovih dejanj.

Za literarni lik profesorja Klasinca sem našel motiv in literarno podstavo v osebnosti dr. Franca Sušnika, vendar sem se vanj literarno poglobljaj že pred tem in tudi pozneje. Prvič, ko sem ustvaril lik ravnatelja Dolenca v kratki prozi Študija glave, ki je izšla l. 1957, nazadnje pa v liku profesorja Slaparja v romanu Robinzonova zastava l. 2005.

Ti različni obrazi treh literarnih likov odslkavajo tudi moje tri različne odnose do osebnosti dr. Franca Sušnika.

Iz pisateljeve oznake v uvodni besedi v romanu Primer profesorja Klasinca.

Knjio lahko kupite Darilnem butiku RCM na Prevaljah.

ranje moje sanje

Gašper Jezernik, 8.b - nagrajena pesem na natečaju

*Branje te popelje v sanje,
odpira nov svet
z modrostjo prežet..
Odpira široko obzorje,
ti daje dobre volje,
brezskrbne poglede
in nove, bogate besede.*

*Popelje te v svet domišljije
in ti vse svoje skrivnosti razkrije.
Daje ti moč znanja,
ki je polno spoznanja,
pelje te skozi neskončen čas
in za trenutek ga ustavi za nas.*

*Spoznaš junake,
take in take.
Korenjake, učenjake, veljake,
siromake.
Spoznaš resnico, krivico, pravico
ter bogatega kralja in lepo
kraljico.*

*Zatorej le hitro se s knjigo rokuj
in svet domišljije raziskuj.*

Hedvika Gorenšek, Joško Kert, Irma in Marjan Kolar

deseti krojačkov dan

Hedvika Gorenšek, koordinatorica Krojačkovega dne

Ob 70. obletnici rojstva Leopolda Suhodolčana se je na OŠ Franja Goloba Prevalje porodila ideja, da bi spomin na pisatelja in dolgoletnega ravnatelja šole vsako leto ohranjali in počastili s Krojačkovim dnevom. Tako smo 17. 9. 2008 idejo gospe Grete Jukič in Hedvike Gorenšek prvič tudi realizirali.

Timsko delo in sprejetost med učenci in učitelji je Krojačkov dan naredilo iz leta v leto odmevnejši in prepoznavnejši. Je kvalitetna domača umestitev v čas Jesenskih srečanj na Prevaljah in četrtki so Krojačkovi. Ustvarjalnost mentorjev in učencev je vedno na preizkušnji, a vsako leto se kažejo novi viri izvirnosti in idej na centralni šoli, v vseh enotah vrtcev in na podružničnih šolah. Letos smo izpeljali že 10. Krojačkov dan. Tokrat smo ga umestili v slovenski prostor. Kot Unesco šola smo postati nosilec projekta Branje moje sanje. V ta projekt smo povezali slovenske Unesco in druge šole. Sodelovale so na našem literarno-likovnem razpisu ob 80. letnici rojstva Leopolda Suhodolčana. Prispevke smo dobili iz 20 šol in vrtcev, najboljše smo razstavili v razstavišču Druženega doma in jim podelili knjižne nagrade.

Povabili pa smo jih tudi na Krojačkov dan, lahko so si izbrali delavnico, kjer so preživeli dopoldne z našimi učenci in skupno ustvarjali. 11. septembra smo tako gostili v delavnicah šole: OŠ Črna na Koroškem, OŠ Mežica, OŠ Koroški jeklarji, 1. OŠ Slovenj Gradec, OŠ Brezno, OŠ Marije Vere iz Kamnika, OŠ Železna Kapla in OŠ Škocjan.

V številnih ustvarjalnih delavnicah so bili mentorji učitelji, zelo pa smo se razveselili tudi pripravljenosti sodelovanja zunanjih mentorjev, ki se jim za njihov delež lepo zahvaljujemo, to pa so bili: Aleksandra Kocmut, Leander Fužir, Stojan Brezočnik, Irena Černovšek, Bojana Turkuš in Tamara Stropnik.

Številni nastali izdelki bodo še dolgo krasili prostore naše šole in spominjali na dela Leopolda Suhodolčana in Krojačkov dan.

Marija Suhodolčan Dolenc, Jože Zupan, nekdanji predsednik Bralne značke Slovenije, mag. Irena Oder, direktorica Koroške osrednje knjižnice dr. Franc Sušnik

Krojačkova delavnica

Na Krojačkovih karaokah

Primož Suhodolčan in mag. Vinko Ošlak

Dr. Igor Saksida, predsednik bralne značke Slovenije, Jože Zupan in župan z ženo

Pevski zbor OŠ Prevalje z dirigentko Tatjano Mori ob spremljavi Anite Kordež Grögl

deseti izbor moštne d'čve

Anica Vogel, Sadjarsko društvo Mežiške doline

25. oktobra smo praznovali praznik mošta in obeležili Andrejevanje z že 10. izborom moštne d'čve. Vse se je dogajalo v šotoru Katarina v Šentanelu. Nastopil je Pihalni orkester Rudnika Mežica. Pozdravil nas je predsednik SaD Mežiške doline, predstavilo se je šest bivših moštne d'ču in seveda lanska – Romana Štrikar. Za letošnji naslov so se potegovala Kristina Adamič, Mateja Sešel, Vesna Kotnik, Ana Mlinar in Danijela Rašl. Pomerile so se v petih igrah in sicer prva igra v pripravi kosila za Gašperja, ki si je zaželel slivove cmoke ali »češplnave knedlne«. Pri tem opravilu so tekmovalkam pomagale stare moštne d'čve, katere so si tekmovalke izbrale pred prireditvijo. Medtem ko so pripravljale jedi, pa so se tekmovalke predstavile, vsaka na svoj zanimiv način. Nastopila je tudi Folklorna skupina Luka Kramolc iz Šentanela, Gašper pa je prešal mošt. V tretji igri jih je Gašper povabil prešat, zato so se vse pomerile v vrtenju vijaka od stare preše, pomemben pa je bil čas. Špela Keber nam je zapela pesem z Zvezala bi si krila Mance Špik in zaigral ansambel Minutka. Pri četrti igri so tekmovalke nalivale vrč s pomočjo buče. Štel je čas in nalita količina vode. Pri peti igri so tekmovalke sestavljale drevesa iz puzzl. Spet je bila pomembna hitrost in pravilno zložene puzzle.

Pozdravila nas je kraljica sadja Mojca Roj iz Selnice ob Dravi, ki je na izboru za mlado kmetico leta dosegla 2. mesto, bila pa je oblečena v obleko, ki ji jo je sešila Jasna Gamze. Jasna je šivilja, ki vsako

leto sešije obleko za moštno d'čvo.

Nastopil je čas za Gašperjevo večerjo. Cmoki so bili kuhani in servirani na krožniku. Kateri cmoki so bili najslajši, je odločala komisija v sestavi Danica Miler, Igor Podpečan in Gašper Koruzni. Komisija je ocenjevala pripravo, čistočo, spretnost pri izvedbi, izgled delovnega pulta, pri samih cmokih pa izgled, okus in kakovost (lepljiv, kuhan ...)

Za nesebično in požrtvovalno delo v sadjarskem društvu so prejeli priznanja in zahvale Alojz Pori, Jasna Gamze, Milan Iršič, Sabina Ranc, Zvonko Potočnik in Damijan Smolak.

Pri krstu mošta so sodelovali predsednik društva, Gašper, moštne d'čve in vabljeni župani. Svečanosti so se udeležili župan občine Črna na Koroškem gospod Janez Švab, župan občine Prevalje dr. Matic Tasič, župan Mestne občine Slovenj Gradec in poslanec DZ gospod Matjaž Zanoškar ter župan občine Radlje ob Dravi in poslanec DZ gospod Alan Bukovnik.

Medtem je komisija pobrala in preštela glasovalne lističe, ker je moštne d'čvo izbiralo tudi občinstvo. Sledila je razglasitev rezultatov kandidatke. Fanfare so naznaila prihod nove moštne d'čve, ki je pripadla **Kristini Adamič iz Bistre občine Črna**. V predstavitvi je povedala, da ima doma kmečki turizem, doma pomaga pri opravih, rada peče torte, igra citre, po poklicu je turistični tehnik in študira ekološko kmetijstvo v Mariboru. Sledila je predaja venčka in povabilo na ples. Da je vse potekalo prav, je budno spremljala

dogajanje komisija v sestavi Silva Krevzel, Rudi Vogel in Konrad Dihpol.

Za prvo lakoto so bila na mizah pripravljena jabolka, potem pa je sledila slastna večerja in sicer »andrejev talir«, ki je naša stalnica. Za ples in zabavo do jutranjih ur pa je poskrbel ansambel Igor in zlati zvoki. In verjemite bilo je veselo druženje ob plesu ali klepetu med prijatelji in spoznavanju nove moštne d'čve.

prvi boljši sejem v kozolcu na poljani

Skupina krajanov s Poljane

Skupina krajanov in KOCKA bar s Poljane smo 26., 27., in 28. septembra 2008 organizirali 1. Boljši sejem v kozolcu na Poljani. K sodelovanju smo povabili zainteresirane krajanje KS Holmec (pisna vabila v vsa gospodinjstva), s CaTV Prevalje smo povabili vse, ki jim je kabelska TV dosegljiva, z objavo na Koroškem radiu pa smo obvestili širok krog ljudi.

Prinesli smo vse uporabne stare ali nove predmete, ki jih več ne potrebujemo in bi jih prej ko slej zavrgli, ter jih po simboličnih cenah prodali. Tako smo zbrali 1.070 evrov in jih podarili gospe Franji Praprotnik s Prevalj, ki se že 12 let trudi z invalidnim sinom. Denar bo porabila za nakup podesta.

Mislimo, da je dobrodelna akcija v celoti uspela; zasluge za uspeh pa gredo:

- vsem dobrim ljudem, ki so predmete dali,
- vsem, ki so sejem obiskali in predmete kupili,
- g. Rafaelu Škufci za nesebično pomoč pri organizaciji,
- gospe Mojci Skitek (kmetija Kauh) za celo peko kruha,
- Turističnemu društvu Poljana,
- Občini Prevalje,
- Koroškemu radiu Slovenj Gradec,
- CaTV Prevalje.

Želimo si, da bi take vrste sejem postal tradicionalen, saj ga nameravamo spomladi ponoviti; vse, ki podpirajo tako vrsto dobrega dela, pa prosimo, da uporabnih predmetov na zavrzajo, temveč jih spomladi prinesejo na sejem. O datumu Vas bomo pravočasno obvestili.

druženje starejših rekreatork na Prevaljah v telovadnici in na pohodništvu

Priznanja za 10-letno druženje

župnijska karitas na prevaljah

Župnijska Karitas

Župnijska Karitas na Prevaljah je bila ustanovljena 23. 1. 1998. V prostovoljno delo je bilo vključenih 13. članov. Otvoritveno slovesnost prostora, ki nam ga je dal v uporabo župnik Gabirjel Cizl, pa je bila 8. 2. 1998. Ob blagoslovu prostora smo v njem že zbrali prva sredstva, ki smo jih takoj namenili za pomoč družinam, ki so do takrat pomoč prejemale od ŽK Ravne. Ob tej priložnosti smo prejeli cel kombi lepe in uporabne obleke tudi iz sosednje Avstrije, katere pa smo nekaj takoj odstopili sosednjim Karitas. Od takrat dalje zbiramo obleko, hrano in vse, kar ljudje potrebujejo.

Od ustanovitve naprej imamo vsak četrtek urejeno dežurstvo. Enkrat mesečno pa delimo hrano najbolj potrebnim. Vključujemo se v vse posebne akcije zbiranja sredstev, kot je Potres v Posočju, Streha nad glavo za Bosno, Cunami v Šri lanki, Skodelica riža za Madagaskar, seveda pa tudi in predvsem za neurja in poplave v Sloveniji. Pa tudi ob nesrečah, ki za seboj pustijo praznino in bolečino. Nekaj nabranih sredstev namenimo ob začetku šolskega leta za šolske potrebščine učencev. Letos smo se odločili še za akcijo »Pomagajmo Metki«. Metki smo z postavitvijo dvigala polepšali življenje. Že nekaj let organiziramo v tednu Karitas (to je v tednu pred 1. adventno nedeljo) Dan odprtih vrat, kamor prisrčno vabimo vse, ki jih naše delo zanima, s tem pa se želimo vključiti v družabno življenje. Seveda pa si še posebej želimo pridobiti nove člane iz vseh predelov naše fare, da bi naša dobrotelost prišla res do vsakega, ki je pomoči potreben. Ob božiču obiščemo ostarele, bolne in osamljene. Poklonimo jim skromno darilo, ki je znak spoštovanja do soljudi. Veliko je takih, ki celo leto čakajo na obisk in na prijazno besedo in kratek klepet.

Posebej pa smo pozorni do ljudi starejših od 90 let. Te poskušamo obiskat enkrat na leto, z njimi malo poklepetat in jih res skromno obdarimo, predvsem pa da jim naklonimo malo pozornosti. Za Veliko noč nam je prav toplo pri srcu, ko ob sodelovanju z ostalimi Karitas iz doline delimo pisanke in snope v domu starejših Na Fari. Za pisanko pripravimo tudi blagoslov.

Vsako leto v mesecu maju organiziramo srečanje starejših in bolnih krajanov. Pri tej akciji sodeluje tudi g. župnik, ki se

ga ti ljudje zelo razveselijo. Želimo, da bi se te akcije udeležilo čimveč ljudi, zato ob tej priliki prosimo svojce, da nam pomagajo in omogočijo srečanje vsem, ki si to zares želijo. Veselje, ki ga ob tem čutijo ti ljudje, je nepopisno, s tem pa je naše delo bogato poplačano.

Da pa vse to zmoremo, se moramo res truditi in trdo delati. Sredstva pridobimo z izdelavo in prodajo adventnih venčkov in novoletnih voščilnic. Ob tednu Karitas pripravimo tudi srečolov in še kaj se najde. Veseli smo tudi nabirke na nedeljo Karitas, ki nam poveča 'kupček', ki je zmeraj premajhen. Skozi celo leto zbiramo tudi star papir.

Občina Prevalje nam je naklonjena in nam pomaga z denarno dotacijo, pa tudi v drugih oblikah, kolikor je v njeni moči. Občina Prevalje nam je priskočila na pomoč tudi ob akciji »Pomagajmo Metki«. Posebej pa moramo omeniti in pohvaliti KD Mohorjan, ki nam že kar nekaj let od časa do časa podari izkupiček od koncertov.

Vsem dobrotnikom in vsakemu posamezniku, ki jih ni malo, se želimo zahvaliti za dobrosrčnost, saj bi brez njih naša Karitas težko delala. Vsi se moramo zavedati, kako smo srečni, da lahko darujemo in da nam ni treba prejemati pomoči.

Vsak izmed nas pa je seveda najbolj vesel tople besede in prijaznega nasmeha.

dom starejših občanov na fari

Popoldanski klepet z novo direktorico Stanko Vauh

dobrote slovenskih kmetij - ocenjevanje in razstava

Darja JERIČEK

Že 19 let naše kmetije sodelujejo s svojimi izdelki na ocenjevanju Dobrote slovenskih kmetij na Ptujju. Strokovnjaki ocenjujejo krušne, mlečne, mesne izdelke, domača žganja, vino, suho sadje, sokove, sadna vina, marmelade, kompote in konzervirane vrtnine.

Ocenjeni izdelki si lahko pridobijo zlato, srebrno in bronasto priznanje. Za trikrat zapored prejeto zlato priznanje si izdelek pridobi najvišje priznanje na ocenjevanju in to je znak kakovosti. V letu 2008 je iz vseh štirih občin Mežiške doline sodelovalo na ocenjevanju 31 kmetij z 61 izdelki. Iz občine Prevalje je sodelovalo kar 8 kmetij s 14 izdelki.

Najvišje priznanje – znak kakovosti si je letos pridobila kmetija Gradišnik - Martina Libnik za izdelek kvašeni rogljički. Prav tako so si pridobili še srebrno priznanje za jabolčni sok, zlato priznanje za češpljevo marmelado in srebrno priznanje za borovničevo marmelado. Kmetija Dvornik - Damijan Smolak si je pridobil zlato priznanje za jabolčni mošt in srebrno priznanje za jabolčni sok. Turistična kmetija Ploder si je pridobila zlato priznanje za borovničevo marmelado. Kmetija Pečar – Albina Volmajer si je pridobila zlato priznanje za borovničevo marmelado in zlato priznanje za mešani kruh. Kmetija Jamnik – Marjeta Ročnik si je pridobila zlato priznanje za kruh s semeni in bronasto priznanje za rženi kruh. Kmetija Likeb - Antonija Podhovnik si je pridobila srebrno priznanje za rženi kruh. Kmetija Kavh – Skitek Marija si je pridobila zlato priznanje za makov šarkelj in bronasto priznanje za rženi kruh. Kmetija Peršat –Majda Kert si je pridobila bronasto priznanje za rženi kruh.

Vsi nagrajeni izdelki so predstavljeni na razstavi, ki je organizirana v prostorih Minoritskega samostana na Ptujju. Razstava je galerijsko postavljena in sicer tako, da obiskovalec opazi razliko med doseženimi priznanji. Na stojnicah na dvorišču samostana in pred samostanom je organizirana ponudba suhega sadja, žganja, vina in drugih dobrot, ter prodaja knjig in izdelkov domače obrti. Na stojnicah in v degustacijski sobi potekajo degustacije. Del razstavnega prostora se nameni razstavi nosilne regije in ostalih regij, predstavitvi kmetijskih in živilskih šol. Ob razstavi se na dvorišču samostana organizira bogat kulturni program, predvsem z nastopajočimi nosilne regije. V kulturnem programu

se v štirih dneh razstave zvrsti okrog 500 nastopajočih in sicer folklorne skupine, ljudski pevci, izvajalci narodne glasbe, tamburaške skupine. V letu 2009 bo razstava organizirana od 22. do 25. maja v prostorih minoritskega samostana na Ptujju. Na razstavi se bo predstavljala tudi Koroška regija.

Domače dobrote z naših kmetij lahko kupite neposredno na kmetijah, ki imajo registrirano dopolnilno dejavnost, prav tako jih lahko kupite na prireditvah in sejmi kot je semanji dan na Jesenskih srečanjih in Božični sejem v avli Družbenega doma.

ulturni utrip šentanela

Danica Miler

Mešani pevski zbor KD Franc Bogovič iz Dobove. Zbor je nastopil na zaključni proslavi ob praznovanju dnevov Luke Kramolca.

Moja predstavitev se veže na kulturno podobo našega kraja, kultura pa smo ljudje. Ustvarjamo jo, z njo dihamo, živimo - smo. V tem kratkem življenju ne moremo delati velikih stvari. Delamo lahko le majhne z veliko ljubeznijo.

Ponosni smo lahko na bogato in raznovrstno kulturno ustvarjanje in druženje v tako majhni vasi, kot je Šentanel. Še posebej ugotavljamo, da kadar imamo v gosteh kakšne pevce, folklorno ali gledališko skupino, vedno eni in isti prihajamo na prireditve, sicer pa je obisk pomilovanja vreden, kljub temu, da za vstop ni bilo treba nabaviti čarobnega lističa, kjer piše vstopnina.

Na praznični december, ki je tudi kulturno prebujen, bi se v zahvalo spomnila vseh, da naš Šentanel nikoli ne zaspi. Lahko so to drobna dejanja, ki pa razveselijo množice domačih ljudi ali turistov, ki prihajajo v ta kraj. Naša Anka Plevnik s svojimi Starimi cajti in še kopico lastne poezije večkrat tako rada pogreje naša srca. Naslednji je gospod Mitja Šipek, ki je že skoraj 45 let vodja Šentanelskih pavrov in prav tako njegova desna roka in dolgoletni predsednik, gospod Franc Vauh. Brez vas Šentanelskih pavrov, tudi Šentnael ne bi bil tako prepoznaven. Hvala vsem pevcem, ki ljubite tovrstno petje in čestitke ob skorajšnjem jubileju. Naj na kratko omenim dneve Luke Kramolca,

ki potekajo v mesecu oktobru. V teh dneh se zvrstijo prireditve, ki zajemajo pohod Luke Kramolca, večer z diapozitivi in kulturni program. KS Šentanel poskrbi, da je njegov grob vedno urejen in nanj položi svečano ikebano. Letos je bila kulturna predstava še posebej bogata. Scenarij zanjo je napisal znan koroški pisatelj, danes živeč v Brežicah, Rudi Mlinar, z naslovom Ura življenja. V gosteh smo imeli KD Franca Bogoviča iz Dobove, njihov mešani pevski zbor pa je skupaj z našimi domačimi Šentanelskimi pavri, pod vodstvom Ivanke Vatovec in Rudija Mlinarja, priredil akademsko proslavo. Res iskrena hvala vsem.

Vedno bolj pa je s svojo folklorno skupino Luke Kramolca, zaposlena Marjeta Smolak, saj imajo vedno več nastopov tako doma kot v tujini. Na nedavnem kmečkem dnevu v šotoru Katarina, so gostili folklorno skupino iz Dobrne, te dni pa so popestrili tudi dan varovancem doma starostnikom v Črneh. Zelo svečano, kulturno bogato in z dobro voljo začinjeno, pa smo letos izpeljali že 10. Moštno gavdo. Glavna zahvala in zasluga gre Sadjarskemu društvu Mežiške doline pod taktirko našega Damijana Smolaka, ki se zaveda, da Šentanel po moštu je slovel in še naprej slovi, zato je prireditev tudi v Šentanelu, kjer se je vse tudi začelo.

Pa smo že pri MePz Luke Kramolca pod vodstvom gospoda Marijana Gerdeja in Matjaža Peršaka. Poleg rednega petja v cerkvi sodelujemo na proslavah, v kraju saj radi prepevamo tudi narodne pesmi. Dragi pevci – "boglonaj" in še veliko prijetnega druženja. Sledi mu mladinski zbor pod vodstvom Dominike Peršak in Vesne Šart. Čudovita novost in čudovita popestritev, tako v cerkvi kot na proslavah. Dekleta,

kar pogumno naprej! Z zimo se začnejo tudi čajanke (s spodaj podpisano) Danico v Marinovi dvorani. Seveda le po uspešno predopravljenih vajah pomlajevanja ali čiščenja čaker, potem pa z Danilo Krajnc dobila navdih za kašen amaterski nastop Lize in Fane, glavno, da je smeh.

Zahvala tudi Mojci Naveršnik in njeni celi družini, ker pridno skrbi, da se v njihovem prenovljenem mlinu ne melje le žito, temveč se odvijajo tudi kulturna srečanja in razstave. Prisrčna zahvala in kar tako naprej. Rada bi pohvalila tudi naše učiteljice Renato, Andrejo in Darko, saj šola pomembno vpliva na vzgojo otrok in dojemanje kulture že od malih nog. Lepo je sodelovanje šole s krajani, saj poskrbijo za naše dedke in babice, za nas starše s šolskimi delavnicami, proslavami in zaključnim piknikom. Vse kar je dobrega in lepega, človeka bogati in tega seveda ni nikoli preveč. Izdelovanje adventnih venčkov v župnišču in prodaja le-teh za dobrodelne namene ter miklavževanje s parkeljmi je tudi vsakoletni decembrski ritual, ki se odvija po domovih in razveseljuje vse generacije pri hiši. Prisrčna zahvala našemu predsedniku krajevne skupnosti Marjanu Sonjaku za ves njegov trud na birokratskih poteh, ki jih za kraj opravi in poprime za vsako delo Brez tebe dragi Marjan in pomoči predsednika športnega društva Šentanel Štefana Peršaka in članov KS skupnosti - posebej Matka Vauha ne bi gorele praznične luči po Šentanelu, na praznik dela ne bi stal "maj-pam" na začetku vasi. Ta povzetek kulturnega delovanja v Šentanelu naj bo zahvala vsem, ki se zanj trudijo in delajo - kot majhne lučke, ki svetijo v temi pa ravno dovolj, da se vidi pot naprej.

Vsem voščim vesel in miren božič, srečno in zdravo v novo leto - zaupajmo si in radi se imejmo.

konjerejsko društvo poljana

Marija Stacher

Konjerejsko društvo Poljana je 24. junija 2008 pri kozolcu na Poljani svečano razvilo prapor ob 20. obletnici obstoja. Na sam prireditveni prostor je prihajalo kar nekaj članov in povabljenih iz okoliških krajev.

Prikazali smo star kmečki običaj, ki izhaja iz Bistrice v Zili – Štehvanje. Sodelujejo lahko le neporočeni fantje, ki morajo na neosedlanem konju v galopu razbiti lesen sod, nataknen na drog. Obročev na sodu se ne da razbiti kar tako, zato jahajo fantje mimo sode in udarjajo po njem tolikokrat dokler slednji ne razbije zadnjega obroča, da se sod sesuje. Vso tekmovanje spremlja starešina, piše tudi kazenske točke, na koncu pa dekleta razglasijo zmagovalca, torej štehvansega mojstra, ki pa se mora v tistem letu poročiti.

Laskavi naslov "štehvanski mojster" za leto 2008 si je pridobil Uroš Šepul iz Mežice. Za sklenitev zakonske zveze se je prevalski kaplan že v naprej toplo priporočal. Videli smo kar nekaj lepih konj, navijali za svojega favorita pri štehvanju, ter se pri stojnici krepčali z domačimi klobasami in pivom. Ker nam je bilo tudi vreme naklonjeno, smo tako preživeli en pester in zanimiv predpraznični dan. Škoda je le, da je zaradi slabega

Štehvanje na Poljani

vremena v septembru odpadlo tekmovanje v preskakovanju ovir, ki smo ga tako kot lani nameravali organizirati s konjeniškim klubom Slovenj Gradec.

V mesecu novembru smo organizirali strokovni izlet v Krško, kjer si bomo ogledali dve farmi konj – pasme haflinger in posavske pasme.

Tam si bomo izmenjali izkušnje glede konje-

reje, ter morda sklenili tudi kakšno kupčijo. Ob tej priložnosti se zahvaljujemo vsem sponzorjem, ki so pomagali pri nakupu praporja, vsem, ki so prireditev pomagali speljati brez večjih napak, kakor tudi vsem obiskovalcem.

Predsednik društva je Valentin Pavše.

Vidimo se naslednje leto na istem mestu!

. mednarodne igre šolarjev – san francisco 2008

Milena Zagernik, sekretarka Zveze športnih društev Ravne na Koroškem

Od 9. do 16. julija 2008 so potekale 42. Mednarodne igre šolarjev, ki jih je gostil San Francisco v Združenih državah Amerike. To so igre, ki so prerasle v največjo mednarodno športno srečanje mladih starih do 15 let. Iger se je udeležilo preko 1300 mladih iz 83 mest iz 47 držav vsega sveta. Največ mest, kar 41 jih je bilo iz Evrope, od tega 8 mest iz Slovenije, 3 mesta iz Afrike, kar 22 iz Azije, 14 iz Severne Amerike ter po 1 mesto iz Južne Amerike. Prvič pa so se iger udeležili otroci iz Avstralije. Pomerili so se v košarki, nogometu, namiznem tenisu, atletiki, golfu, plavanju, tenisu in odbojki. Med osmimi mesti iz Slovenije, ki so se iger udeležile, je bila tudi ekipa z Raven na Koroškem, v kateri sta bili naši mladi športnici, atletinji, članici Koroškega atletskega kluba, Vesna Kozlar in Pina Lihteneger Vidmajer, Prevaljčanki. Mojca je tekmovala v teku na 400 m, dosegla je 6. mesto in izboljšala svoj osebni rekord. Pina je na 1500

m dosegla 7. mesto. Za mladi športnici sta rezultata, ki sta jih dosegli v močni konkurenci, vzpodbuda za nadaljevanje športne kariere, lepi spomini in velika

osebna izkušnja, ki širi krog prijateljev, spoznavanje različnih navad in kultur in s tem utrjevanje miru med narodi.

Članici Koroškega atletskega kluba Vesna Kozlar in pina Lihteneger Vidmajer

notranjsko-koroška alpinistična odprava bolivija-cordillera real 2008

Iki Golob, alpinist

»Pa tako vreme, dež, sneg, megla - že teden dni se ne vidi dlje kot pa do sekreta,« je bental Janez lansko leto v baznem taboru pod Broadpeakom. »Naslednje leto bo treba it nekam, kjer je vreme bolj na dohvat ruke.« »Res je,« pravim, »najbolje, da jo mahujemo kar v Bolivijo ...« Tako nekako so padle prve zamisli glede letošnje odprave v Bolivijo oziroma Cordillero Real. 27. junija že krožimo nad La Pazom, ki je najvišje ležeča prestolnica na svetu. Ulica Sagarnaga in hotel z enakim imenom postane naša urbana baza naslednjih mesec dni. Kraljevska veriga nas navduši v vseh pogledih, a najbolje po kraljevsko lepem vremenu, ki traja in traja ...

Člani: Janez Levec, AK Vertikala, Iki Golob, AK Ravne na Koroškem, Urban Kunc, AK Vertikala, Klemen Kočvar, AK Vertikala, Jerica Penko, AK Vertikala, Simona Cokan, AK Ravne na Koroškem, Marija Karlovšek, AK Celje-Matica, Igor Karlovšek, AK Celje-Matica.

Na pot: V Benetkah, s poletom Benetke-Madrid-Miami, se je 26. junija 2008 pričela naša odprava. Polet Miami-La Paz, nastanitev v hotelu, zaenkrat raje uporabljamo hotelsko dvigalo kot pa stopnice, višina 3700 m. Pristaneta še Karlovška, a brez prtljage, aklimatizacijski sprehod do El Alta, 4200 m. Ogledali smo si predinkovsko civilizacije Tiwanaco na altiplanu, končno prispe tudi prtljaga Marije in Igorja. Najprej je bila potrebna aklimatizacijska tura na Chacaltayo, 5300 m, najvišje ležeče »smučišče« na svetu in priprave na dvodnevno turo Mururata, 5868 m. Sledila je dvournna vožnja do rudnika San Francisco, nabava mul in štiriurnni marš do baznega tabora pod Mururato na višini 4900 m. Vstajanje ob štirih, priprava za vzpon in štart, ob enajstih je ves napor poplačan in že uživamo lepe razglede proti Illimaniju z vrha Mururate, 5868 m, vrnitev v bazo in pospravljanje šotorov ter odhod v dolino, kjer nas čaka prevoz za La Paz. Prilegale se je počitek in pohajkovanje po mestu - »chiky pollo rulz!«

Sledilo je urejanje transporta, nabava hrane, priprava za naslednjo goro - Huayno Potosi, 6088 m. Prevoz do Passa Zongo, ki je izhodišče za Huayno, pristop do Campa Argentino in postavitve šotorov na višini 5450 m. Ob petih zjutraj je bil start proti vrhu čez poljski greben, vrh dosežemo ob pol enajstih, vrnitev na Campo Argentino ter postavljanje tabora pod ledenikom Campo Rocco, 5100 m. Vrnitev na Passo Zongo in naprej v La Paz. Priprava za odhod v dolino pod Condoririjem. Do vasi Tuni je potekal prevoz z osli, postavitve baze ob jezeru Chiar Kota. Povzpeli smo se do ledenika in naprej do vrha Tarije 5060 m, spust čez skalni greben in naprej vzpon čez greben do vrha Pequeña Alpayma 5370 m. Ob štirih zjutraj, 11. julija, se že kotalimo po peklenskem grušču ledeniške morene pod Condoririjem, 5648 m (Janez, Klemen in jaz), čez ledeniški plato, nato pa v žleb, po katerem priplezamo na greben kondorjeve glave, s prvimi sončnimi žarki že jahamo vrh Condoririja, 5648 m.

Naslednji dan vstanemo s soncem, pospravimo šotore, natovorimo mule in odidemo v dolino, prihod v La Paz; lov za najboljšimi piščanci in pečenko se prične ... Uspelo nam je. Počitek in priprave za Illimani, 6439 m, vožnja do izhodišča pod Illimanim trajajo štiri ure, v Pinay natovorimo konje in odidemo do baznega tabora Puerto Roto, na višini 4400 m (Janez, Klemen, Marija, Igor in jaz), postavimo šotore na lepem travnatem platoju pod stenami mogočnega Illimanija, ob sedmih smo že pokonci, podremo šotore in štartamo proti višinskemu taboru - Nido des Condores, 5450 m, res pravo kondorjevo gnezdo. Ko se stemni, je pred nami fantastičen pogled na La Paz in El Alto dvatisoč metrov nižje. Iz

spalk zlezemo ob dveh in se odpravimo proti vrhu, na katerega priplezamo po štirih urah, obvezno fotografiranje z bolivijsko zastavo in občudovanje celotne Cordillere Real z njene najvišje točke, s Klemnom prečiva še do Illimanija-Central 6362 m, sestop na Nido in nižje, kot dogovorjeno, naš ariero Antonio »zrihta« pivo in nam ga dostavi v bazo. Sestop v Pinayo in vožnja do La Paza, počitek, privoščimo si malo pojedine, popoldne se vrnejo iz Salar de Uyuni Jerica, Urban in Simona. Sledilo je martinčkarnje po terasah, turizem; Titicaca, Copacabana, Isla del Sol in zvečer smo se vrnili v La Paz, kjer še se zadnji dan skupaj v La Pazu podimo se po tržnicah in lokalih, poslovilna večerja in gavda - Hard Rock Caffé - La Paz. S Simono odideva z avtobusom na zahod Bolivije pod Nevado Sajama, 6548 m do baznega tabora - na višini 4600 m, ostali bi morali imeti let proti Miamiju, a ga zaradi okvare na motorju prestavijo - bonus tri dni v najboljšem hotelu v La Pazu na račun Iberie!

Zjutraj se odpravimo proti višinskemu taboru, družbo nama dela par iz Francije in trop vikunjev, vzpon po peščenih strminah je zanimiv, dva koraka naprej in enega nazaj, popoldan postaviva šotor na višini 5450 m, ki ga zaradi močnega vetra priveževa z vsemi vrvimi - lep sončen zahod s pogledom na vulkana Parinacota, 6330 m, in Pomerata, 6222 m. Zelo zgodnje jutro. Veter se delno umiri, 24. julij ob drugi uri zjutraj. Kreneva proti vrhu, skozi leden žleb na skalnat greben, ki te po skalni plezariji pripelje do vrhnjih snežišč, tu se je pričela bitka s penitentesi, ki so nasajeni do višine 6300 m, to je bilo mahanja, ti ledeni »lulčki« so bili visoki več kot meter in ostri kot britve, ob osmih stopiva na vrh 6548

m, sestop do baze in naprej do vasi Sajama. Pot smo zaključili 25. julija z odhodom v Čile in naprej do Santiaga. Nepozabna doživetja, čudovita pokrajina, nenavadna, neznana, vsi napori so s tem poplačani.

Opravljeni vzponi:

MURURATA 5868 m; Normalna smer; PD (Karlovshek I&M, Levec, Penko, Cokan, Golob); HUAYNA POTOSI; 6088 m; Normalna smer; II/AD-,55°, 600 m (Karlovshek I&M, Levec, Penko, Kočevan, Cokan, Golob); TARIJA 5060 m; Normalna smer; F, (Karlovshek I&M, Levec, Penko, Kočevan, Kunc, Cokan, Golob); PEQEÑO ALPAMAYO; 5370

m; Jugoahodni greben; III/AD,55°,250m (Karlovshek I&M, Levec, Penko, Kočevan, Cokan, Golob); PIRAMIDA BLANCA 5230 m; Ahodni greben; II/AD,60°, 250 m (Karlovshek I&M); CONDO-RIRI (CABEZA DEL CONDOR) 5648 m; Jugoahodni greben; III/AD+,65°,450m (Levec, Kočevan, Golob); PICO AUSTRIA 5100 m; Normalna smer; F (Kunc, Kočevan); ILLIMANI-PICO SUR 6439 m; Normalna smer II/PD+,55°1000 m,(Karlovshek I&M, Levec, Kočevan, Golob); PICO CENTRAL 6362 m (Kočevan, Golob); NEVADO SAJAMA 6548 m; Severoahodni greben; II/AD,55°,1000 m (Cokan, Golob).

jesenski utrip

Razstava društva invalidov Mežiške, doline podružnica Prevalje

Ustvarjalna delavnica v Domu starejših Na Fari

Učenci OŠ Prevalje v Ljubljani po Trubarjevih sledih ...

... in na Tromostovju ob Prešernovem spomeniku

Opereta Planinska roža v izvedbi Gledališa Tone Čufar Jesenice na Prevaljah

Razstava Valentina Omana v galeriji Mohorjan

utrip jesenskih srečanj

Astronomsko društvo Polaris je na Jesenskih srečanjih postalo nepogrešljiva zanimivost.

Orionova meglica posneta na Prevaljah

Nočno nebo nad Prevaljami

Po sledih leških rudarjev v vsakoletni organizaciji KD Leše na Jesenskih srečanjih

Čebelarji na Jesenskih srečanjih

Start za Krejanov memorial

Semanji dan privablja največ obiskovalcev

Gostilna Škufca zna privabiti z dobrotami.

Kmečki dan v šotoru Katarina v Šentanelu

Ljudsko petje pod kozolcem na Poljani je dobro obiskano

V senci smrek ob lovskem golažu je vedno živahno.

Prevaljske novice 14, Glasilo občine Prevalje, Izdajatelj: Občina Prevalje, tel.: 02 82 46 100, faks: 02 82 46 124, e-pošta: obcina@prevalje.si, <http://www.prevalje.si>, naslov uredništva: Trg 2a, 2391 Prevalje, odgovorni urednik: Danilo Vute, uredniški odbor: Stanko Kumprej, Borut Bončina, lektorirala: Greta Jukič. Gradivo pripravili: Občina Prevalje, Osnovna šola Franja Goloba Prevalje, kulturna in druga društva in posamezniki. Fotografije so iz svojih arhivov prispevali: arhiv Občine Prevalje, arhiv OŠ Franja Goloba Prevalje, arhiv Koroškega pokrajinskega muzeja, delovne organizacije in arhivi društev. Naslovnico oblikoval: Borut Bončina. Oblikovanje in grafična priprava: Unigraf - Igor Senekovič, s.p., Andrej Knez, tisk: ZIP center - Ravne, številka 14, leto: december 2008, naklada: 2300 izvodov

PORCELAIN CATBRIYUR

